

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

IMAGES OF FUNDAMENTAL SCHOOLS IN THE PARENTS' OPINIONS

IN NONG-YAI SUB-DISTRICT, STUK DISTRICT,

BURI RAM PROVINCE

วิทยานิพนธ์

ของ

จิรายุส บุญมาพิลา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง
ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
IMAGES OF FUNDAMENTAL SCHOOLS IN THE PARENTS' OPINIONS
IN NONG-YAI SUB-DISTRICT, STUK DISTRICT,
BURI RAM PROVINCE

วิทยานิพนธ์

ของ

จิรายุส บุญมาพิลา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	จิรายุส บุญมาพิลา		
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ	ประธานกรรมการ	
	ดร.สาธิต ผลเจริญ	กรรมการ	
	ผศ.บุญย์เสนอ ตริวิเศษ	กรรมการ	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในด้านการบริหารทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ และ
2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 303 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดของ
กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครอง โดยมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.50 – 0.83 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับเท่ากับ 0.9836 สถิติที่ใช้ใน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวม
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า
ด้านที่มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากคือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ
ด้านบุคลากรและด้านวิชาการ ส่วนด้านงบประมาณมีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับ
ปานกลาง
2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามเพศ
และช่วงอายุ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The	Images of Fundamental School in The Parents' Opinions in Nong-Yai Sub-District, Stuk District, Buriram Province	
Researcher	Mr.Jirayut Boonmapila	
Committee	Assistant Professor Dr.Piyaporn Siripanumas	Director
	Dr.Satit Pholcharoen	Committee
	Assistant Professor Boonsaner Triwiset	Committee
Degree	Master of Education	Major Educational Administration
Institute	Buriram Rajabhat University Year 2012	

Abstract

This research aimed to 1) study the images of fundamental schools in general administration, personnel, budget and academic aspects according to the parents' opinions of education management in Nong-Yai Sub-district, Satuk District, Buriram Province, and 2) compare the parents' opinions about the images of the fundamental schools according to their status. The samples were 303 parents whose children were studying in the fundamental schools in Nong-Yai Sub-district, Satuk District, Buriram Province by the use of Krejcie and Morgan Method. The instrument used were the questionnaire asking for the parents' opinions towards the education management in Nong-Yai Sub-district, Satuk District, Buriram Province with the discrimination of 0.50 – 0.83 and the reliability of 0.9836. The statistics used for this research were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results were as follows :

1. The images of the fundamental schools in the parents' opinions as a whole were at the high level. When considering at each aspect from the most to the least, it was found that the aspect of general administration was at the high level, followed by the personnel and the academic aspects whereas the budget aspect was at the moderate level.
2. The parents' opinions towards the images of the fundamental schools according to their genders and ages were different with the statistical significance level of .05.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริพานุมาศ ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.สาธิต ผลเจริญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญยแสนอ ดรีวิเศษ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษาเสนอแนะการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นางนพคุณ ทองบ่อ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นายอนุชิต คำดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสวายตางวน วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 และนายสรวิทย์ โรจนวรรณ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนในสังกัดตำบลหนองใหญ่ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่าย ที่คอยส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณ บิดามารดา บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้และชี้นำคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัยตลอดมา

จิรายุส บุญมาพิลา

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์.....	9
ความหมายและความสำคัญของภาพลักษณ์.....	9
กระบวนการเกิดภาพลักษณ์.....	15
การพัฒนาภาพลักษณ์.....	18
ภาพลักษณ์ของโรงเรียน.....	19
กลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์.....	20
ขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน.....	20
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	21
ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน.....	21
หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	22
สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	24
สภาพปัจจุบันและผลการดำเนินงาน.....	26
ภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	29
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	33
ปัญหาอุปสรรคของการบริหารและการจัดการศึกษา.....	33
การประเมินด้านการบริหารการจัดการศึกษา.....	35
ปัญหาด้านการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	87
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	93
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	100
ภาคผนวก ง หนังสือราชการเพื่อการวิจัย.....	102
ประวัติผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรครู ผู้ปกครองนักเรียน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 47
2	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 54
3	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมและเป็นรายด้าน..... 55
4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านวิชาการ..... 56
5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านงบประมาณ 57
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านบุคลากร..... 58
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านการบริหารทั่วไป..... 60
8	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ..... 61
9	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ..... 63
10	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ..... 64
11	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมและรายข้อ..... 65
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามช่วงอายุ โดยรวมและรายด้าน..... 67
13	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามที่ได้จากการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ 94

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกเพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1) การจัดการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาที่เป็นสื่อและเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) สร้างคนให้มีคุณภาพเพื่อมุ่งหาความเป็นมาตรฐานสากล รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงศึกษาธิการไว้สูงทุกปี (สมจิตร อุดม. 2547 : 1) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มนุษย์จึงมีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้วิถีชีวิตในการดำรงตนให้อยู่ในสังคม และปรับสภาพให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกตลอดเวลา และแรงผลักดันของกระแสยุคโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 39)

การศึกษาของประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากตะวันตกทำให้เกิดการไหลบ่าทางวัฒนธรรม ค่านิยมการบริโภคหนักจากสังคม ทั้งอาชีพดั้งเดิม โดยไม่ศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษาตั้งแต่ช่วงเริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา การศึกษามีลักษณะแยกชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทกับสังคมเมือง ก่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ดี และผู้ใหญ่ผู้ปกครองมองเห็นภาพลักษณะที่ดีแข่งขันในทุกด้าน สร้างปัญหาให้สังคมมากมาย ไม่นับถือหรือขาดความสนใจในขนบธรรมเนียมประเพณี (ทิสนา เขมณี. 2543 : 2) ระบบบริหารจัดการโรงเรียนที่มีคุณภาพต้องเป็นการบริหารงานโดยระบบคุณภาพที่ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมวินิจฉัย ร่วมทำและร่วมตัดสินใจ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับหมวดวิชา และระดับชั้น และการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังตัวอย่างการบริหารการศึกษาของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ และเกาหลี เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ได้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาและ

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในรูปของคณะบุคคลรวมในดำเนินการพัฒนานโยบาย แผนบริหารงานบุคคล และการตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดของลูเธอร์ (Luther) ในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ได้เน้นความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมของเด็ก จากแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาคือการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา และการเรียนรู้ การประเมินทรัพยากร และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัว

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 5 -7) ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการมีส่วนร่วมภายใต้ขอบเขตเพื่อประโยชน์ของฝ่ายจัดการ ประชาชนเพียงแต่ร่วมให้ การสนับสนุน ให้ความร่วมมือปฏิบัติความต้องการของโรงเรียน แต่ในปัจจุบันและอนาคตประชาชนมีสิทธิในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2542 : 16) มาตรา 57 กล่าวไว้ว่า ให้นำหน่วยงานของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

จากการประเมินด้านการบริหารการจัดการศึกษา (สำนักข่าวมุสลิมไทยโพสต์. ออนไลน์. 2551 : 3) พบว่า ปัญหาที่ยังคงอยู่คือ ไม่มีการตระหนักถึงความสำคัญการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเล็กอย่างมีคุณภาพ ทั้งที่การศึกษาวัยนี้สำคัญที่สุด เพราะสมองของเด็กเล็กพัฒนามากที่สุด และเป็นการวางรากฐานที่จะช่วยให้เด็กในช่วงอายุต่อ ๆ ไปเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในช่วงปี 2549-2550 แม้จะสามารถจัดได้เป็นสัดส่วนต่อประชากรในวัยเดียวกัน สูงขึ้นกว่าปี 2547 - 2548 แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องครู/พี่เลี้ยงที่สอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่มักใช้ครูอัตราจ้างที่มีคุณวุฒิต่ำ ไม่ได้จบการศึกษาและหรือได้รับการฝึกอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้ว่าหลายแห่งจัดครูที่มีคุณภาพต่ำสุดเท่าที่มีอยู่ เช่น สุขภาพไม่ดี สูงอายุ เบี่ยงเบนทางเพศ ครูอัตราจ้างมาสอนเด็กอนุบาล เพราะครูประจำการไม่ชอบสอนเนื่องจากงานดูแลเด็กเล็กเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความเอาใจใส่มาก และเพราะผู้บริหารครูส่วนหนึ่งคิดเอาง่าย ๆ ว่าเด็กเล็กยังโง่อยู่ให้ใครมาสอนก็ได้ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด และการใช้ครูที่มีความรู้และวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ จะมีผลกระทบต่อ การวางรากฐานไปตลอดชีวิต เด็กในวัยเรียนอายุ 6-14 ปี ยังไม่สามารถเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับได้ครบทุกคน ซึ่งสาเหตุแรกเนื่องจากผู้ปกครองบางคนละเลยไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน และไม่มีการติดตามว่า เป็นเรื่องที่ทำให้ผิดกฎหมาย

ที่ว่าพ่อแม่ต้องส่งเด็กทุกคนให้เรียนการศึกษาภาคบังคับในฐานะพลเมืองของรัฐ สาเหตุต่อมาคือ เกิดจากการออกกลางคันของเด็ก เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ การย้ายตามครอบครัวไปประกอบ อาชีพอื่น ๆ แล้วไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ ระบบการส่งต่อเด็กระหว่างโรงเรียนยังไม่มี ประสิทธิภาพ หรือมีระเบียบการรับนักเรียนที่ยุ่งยาก นอกจากนี้ยังมีสาเหตุเนื่องจากการจัดการ เรียนการสอนของโรงเรียนยังไม่ตอบสนองความต้องการของเด็กด้วยโอกาสและยากจน มีปัญหา เด็กเร่ร่อนที่ไม่ได้เข้าเรียน การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งเด็กมี ปัญหา เด็กปัญญาเลิศยังดำเนินการได้ไม่มากเท่าที่ควรถึงแม้ว่ารัฐจะเขียนไว้ในนโยบายว่าให้ ความสำคัญมากขึ้นก็ตาม เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่มีองค์ความรู้และงบประมาณ พอเพียง ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน และการประสานเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงาน การจัดทำกฎหมายเพื่อให้บุคคลและสถาบันทางสังคมต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ ยังดำเนินการล่าช้า ไม่มีการรณรงค์เรื่อง ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาให้คนภายนอกสนใจ ทำให้การมีส่วนร่วม ของบุคคลและ สถาบันเหล่านี้ยังมีน้อย ทั้งเมื่อมีบุคคลภายนอกมาขออนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียน หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการจัดการศึกษาและการจัดทำแผนการจัดการศึกษา โดยบุคคลภายนอกทำให้การดำเนินการล่าช้า การขยายการรับนักเรียนนักศึกษาในระดับ และ สาขา ต่าง ๆ เป็นไปตามความประสงค์และความพร้อมของสถานศึกษาต่าง ๆ ขาดความร่วมมือใน การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบัน การศึกษา สถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนในทุกระดับ การศึกษา ขาดการปรับระบบการบริหารจัดการทั้งของรัฐและเอกชนให้มี ความคล่องตัวและมี ประสิทธิภาพ ขาดการจัดระบบและจัดหมวดหมู่แหล่งเรียนรู้ และหน่วยงาน ที่ดำเนินการมี ลักษณะต่างหน่วยงานต่างทำ สถานศึกษาในระบบยังไม่ได้รับการสนับสนุนและแรงจูงใจที่ เพียงพอจากรัฐในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้บริหารและครูคิอยู่ใน กรอบการทำงานตามภาระหน้าที่ขั้นต่ำในระบบมากกว่าจะคิดถึงเป้าหมายในวงกว้างว่าสถานศึกษา ที่คืออยู่แล้วอาจช่วยให้บริการประชาชนมีการศึกษาเพิ่มมากขึ้นได้ การกำหนดกฎเกณฑ์ มีปัญหา ด้านการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา เช่น จำนวนบุคลากรในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีความแตกต่างกันมากทั้งที่ภารกิจเหมือนกัน ข้าราชการพลเรือนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขาดโอกาสในทุกเรื่องและไม่ได้รับการพัฒนา ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบริบทที่ต่างกัน การแบ่งบทบาทอำนาจหน้าที่ระหว่างสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งหน่วยงานส่วนกลางยังขาดความชัดเจน โดยยังคงมี การบังคับบัญชาจากส่วนกลาง วัฒนธรรมองค์กรเดิมซึ่งบุคลากรส่วนหนึ่งที่เคยอยู่กับกรมสามัญ ศึกษาและส่วนหนึ่งเคยอยู่สำนักงานประถมศึกษายังผูกติดกับผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ทำให้วัฒนธรรมองค์กรของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน กรรมการเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีบทบาท เนื่องจากมีการประชุมน้อยมาก ผู้อำนวยการเขตพื้นที่ซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดการประชุม บางแห่งประธานกรรมการเขตพื้นที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติงาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทเป็นเสมือนที่ปรึกษาเท่านั้น การตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหารคณะกรรมการบางท่านยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง ขาดความพร้อมและศักยภาพกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ออกมอล่าช้า ระเบียบการปฏิบัติต่าง ๆ ก็ไม่ชัดเจน ทำให้เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินงานตามภารกิจได้ไม่สมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการกระจายอำนาจให้สถานศึกษานั้นไม่ได้กระจายอำนาจอย่างแท้จริง สถานศึกษานขนาดเล็กขาดความพร้อมที่จะบริหารการเงินและบุคลากรได้ด้วยตนเอง เนื่องจากบุคลากรมีน้อยและมีความรู้ความเข้าใจยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งด้านการเงิน การพัสดุ การบัญชี และการดำเนินการทางกฎหมาย รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเองถึงแม้จะได้รับการถ่ายทอดความรู้มาบ้าง แต่ก็มีอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ทราบว่ามีความอำนาจบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น

จากรายงานผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดตำบลหนองใหญ่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. 2551 : 1-7) พบว่า ในด้านวิชาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกสาระการเรียนรู้ในภาพรวมเฉลี่ยร้อยละ 45.03 การบริหารงบประมาณยังอยู่ในระดับที่ขาดแคลน ด้านบุคลากรมีอัตราครูต่อจำนวนนักเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และการจัดระบบการบริหารงานทั่วไปยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนยังให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาน้อย และขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ภาพลักษณ์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดตำบลหนองใหญ่ไม่ดีเท่าที่ควร

ดังนั้นภาพลักษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความจำเป็นอย่างมาก ในการสร้างจุดเน้นในสถาบันเพื่อจัดระบบที่เหมาะสมของในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจะเป็นส่วนที่แสดงถึงสิ่งต่าง ๆ ขององค์กรออกไปสู่สายตาของผู้ใช้บริการคือผู้ปกครอง ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสร้างขึ้นได้ โดยใช้วิธีที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาวิธีหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทราบถึงภาพลักษณ์ของตนเอง ตามความคิดของผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมต่อความประสงค์ของผู้ปกครอง

เพื่อนำ ไปสู่การส่งเสริมความเชื่อถือ ศรัทธา และการยอมรับจากผู้ปกครองในชุมชน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศและช่วงอายุ

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบและเข้าใจภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน นโยบาย ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,436 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้ จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 303 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนด้านเพศและช่วงอายุ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ภาพความสำเร็จของการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

2. การดำเนินการจัดการศึกษา หมายถึง การจัดดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารงานด้านการจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของเด็ก

2.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานด้านการเงิน การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

2.3 ด้านบุคลากร หมายถึง การบริหารงานเพื่อพัฒนาครู อาจารย์ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาแก่สาธารณชน

3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือผู้ที่รับผิดชอบให้การดูแล อุปการะนักเรียน ขณะศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
5. ขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษา ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านงบประมาณ งานด้านบุคลากรและงานด้านการบริหารทั่วไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง
ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรียบเรียงและนำเสนอสาระสำคัญ
จากเอกสารตำราและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของภาพลักษณ์
  - 1.2 กระบวนการเกิดภาพลักษณ์
  - 1.3 การพัฒนาภาพลักษณ์
  - 1.4 ภาพลักษณ์ของโรงเรียน
  - 1.5 กลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์
  - 1.6 ขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน
2. การศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.1 ความหมายของการศึกษาพื้นฐาน
  - 2.2 หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.3 สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.4 นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.5 สภาพปัจจุบันและผลการดำเนินงาน
  - 2.6 ภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 3.1 ปัญหาอุปสรรคของการบริหารและการจัดการศึกษา
  - 3.2 การประเมินด้านการบริหารการจัดการศึกษา
  - 3.3 ปัญหาด้านการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์

คำว่า “ภาพลักษณ์” (Image) กับคำว่า “ภาพพจน์” เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย โดยคำว่าภาพพจน์นั้น พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทย กล่าวว่า น่าจะมีความหมายตรงกับคำว่า “Figure of Speech” มากกว่า ท่านจึงเสนอให้ใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” ซึ่งมีความหมายตรงกับคำภาษาอังกฤษ Image เพื่อความเข้าใจตรงกัน (ดวงพร คำบุญวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง. 2536 : 15)

1. ความหมายและความสำคัญของภาพลักษณ์

1.1 ความหมายของภาพลักษณ์

ราชบัณฑิตยสถาน(2546 : 82) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ภาพลักษณ์ หรือจิตภาพ หมายถึง ภาพที่เห็นในกระจกเงาภาพที่ผ่านออกจากกล้องส่อง หรือ ภาพที่อยู่ในความนึกคิด

วิรัช ลภีรัตนกุล (2546 : 76) ให้ความหมายว่า ภาพที่เกิดขึ้นในใจของคนเรา อาจจะเป็นภาพที่มีต่อสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งที่ไม่มีชีวิตก็ได้ เช่น ภาพที่มีต่อบุคคล องค์กร สถาบัน ฯลฯ หรือสิ่งหนึ่งสร้างให้เกิดขึ้นแก่จิตใจเราเหมือนอาจจะเป็นภาพที่เรานึกสร้างเองได้

วิมลพรรณ ตั้งจิตเพิ่มความคิด (2543 : 38) กล่าวว่า ภาพลักษณ์หมายถึงภาพของสถาบันองค์กรหรือหน่วยงานในความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานนั้น ๆ โดยการเกิดภาพลักษณ์ต้องใช้เวลาที่ยาวนาน

นิธิ สตะเวทิน (2542 : 60) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ สะสมทีละเล็กละน้อยและฝังแน่นในจิตใจของบุคคลนั้น ๆ อาจจะได้มาทั้งประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อมของตัวเอง

เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 83) ให้ความหมายว่าข้อเท็จจริงบวกกับประเมินส่วนตัว และเป็นภาพที่ฝังใจอยู่ในใจ ของบุคคลยาวนานแสนนาน ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากสภาพความหวังก็ได้เพราะภาพลักษณ์นั้นไม่ใช่เรื่องข้อเท็จจริงแต่เป็นเรื่องของการรับรู้

วาสนา จันทร์สว่างและคนอื่น ๆ (2541 : 60) ให้ความหมายว่า ภาพที่คนรู้สึกนึกคิด หรือว่าขึ้นในใจจะเป็นภาพของอะไรก็ได้ ทั้งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิต เช่น ภาพของคน หน่วยงาน องค์กร สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ภาพลักษณ์เกิดขึ้นจากการได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมบวกกับความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นในจิตใจ หรือเป็นภาพในใจที่บุคคลรับรู้ต่อบุคคล วัตถุ สัตว์ สิ่งของและสถานที่

วิจิตร อาวะกุล (2541 : 184 -185) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพของสถาบัน หน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือบุคคล ที่เกิดความรู้สึกขึ้นในจิตใจของคนเราว่าดีไม่ดี ชอบ ไม่ชอบ เชื่อถือ ไม่เชื่อถือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ฯลฯ หรือเฉย ๆ อยู่ตรงกลาง ไม่ดี ไม่เลว ถ้าความเห็นของคนส่วนมากเป็นเช่นไร ภาพลักษณ์ของหน่วยงานก็จะเป็นเช่นนั้น ถ้าผลออกมาไม่ดีหรือปานกลาง ก็จะต้องรีบเร่งสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น มิฉะนั้นหากภาพลักษณ์ตกต่ำลง จะพาให้การดำเนินงานของสถาบันนั้นล้มเหลวได้

เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ (2540 : 83) ได้กล่าวถึงภาพลักษณ์ว่า กว่าจะเกิด ภาพลักษณ์ขึ้นได้ต้องอาศัยเวลาอันยาวนาน ประกอบกับความเพียรพยายามสะสมเพิ่มพูนขึ้น ทีละน้อยจนยังรากมั่นคงแน่นหนาอยู่ในจิตใจ ในความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของคนทั่วไป เป็นสิ่งเปรียบเทียบเหมือนเหรียญซึ่งมีสองด้าน ถ้าจะเปรียบด้านหนึ่งเป็นบวกอีกด้านหนึ่งเป็นลบ ซึ่งภาพลักษณ์ของบุคคลหรือสถาบันใดจะเป็นเช่นไร สังคมจะเป็นผู้ตัดสินตามหลักเกณฑ์ หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาโดยทั่วไป

พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร (2537 : 77 -79) กล่าวว่า ภาพลักษณ์คือภาพที่เกิดขึ้นในใจ อันเนื่องมาจากการประทับใจและเกิดความทรงจำ (ทั้งทางบวกหรือลบ) ในตัว “สาร” โดยได้มีการสะสมและพัฒนาปรับเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ที่พบเห็น ภาพลักษณ์นี้สามารถเกิดขึ้น ได้ 2 วิธี

1. เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ปราศจากการปรุงแต่ง ดังนั้น ภาพขององค์กรหนึ่งจะเป็น เช่นไรก็ได้ตามที่บุคคลนั้นไปพบเห็นมาซึ่งอาจเป็นภาพลักษณ์ที่ดีและเลวได้ แล้วแต่ประสบการณ์
2. เกิดจากการปรุงแต่ง โดยที่มีความพยายามที่จะให้องค์กรมีพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีหรือถ้าเกิดเหตุการณ์อะไรไม่ดี ก็จะมีการสร้างเหตุการณ์บางอย่างมาลบล้าง หรือเป็นการแก้ไขข้อเท็จจริงปรุงแต่งให้มีภาพลักษณ์ในทิศทางที่พึงประสงค์

วิจิตร อาวะกุล (2541 : 149) ได้ให้ความหมายภาพลักษณ์ไว้ว่า เป็นภาพของ สถาบันหน่วยงาน บริษัทห้างร้าน หรือบุคคลที่เกิดความรู้สึกในจิตใจของคนเราว่าดี ไม่ดี ชอบ ไม่ชอบ เชื่อถือ ไม่เชื่อถือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ฯลฯ หรือเฉย ๆ อยู่ตรงกลาง ไม่ดี ไม่เลว ถึงความเห็นของคนส่วนมากเป็นเช่นไร ภาพลักษณ์ของหน่วยงานก็จะเป็นเช่นนั้น ถ้าผลออกมาไม่ดี หรือ ปานกลางก็จะต้องรีบเร่งสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น มิฉะนั้นหากภาพลักษณ์ตกต่ำลง จะพาให้การดำเนินงานของสถาบันนั้นล้มเหลวได้

เจ็ทคินส์ (Jetkins. 1982 : 14) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เกิดขึ้นจากความประทับใจ ซึ่งได้มาจากการได้มีความรู้และความเข้าใจในข้อเท็จจริงนั้น ๆ

ลักค์แมนน์ และโซเรนเซน (Luckman and Sorensen. 1980 : 378) กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนจะมีภาพพจน์เกี่ยวกับรูปร่างของตนเองทุกคน ซึ่งเรียกว่า “ภาพลักษณ์” (Body Image) ภาพลักษณ์ที่บุคคลมีต่อตนเองขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ รูปร่างหรือสิ่งที่เห็นภายนอกของร่างกายในปฏิกริยาของผู้ใกล้ชิดที่สำคัญ คุณค่าหรือค่านิยมส่วนบุคคลต่อส่วนร่างกายนั้น ๆ

แลมเบอรัท และแลมเบอรัท (Lambert and Lambert. 1979 : 21-22) ได้กล่าวถึง “ภาพลักษณ์” ไว้ว่าเป็นภาพพจน์ทางจิตใจที่บ่งชี้เกี่ยวกับรูปและบุคลิกภาพของตนเอง เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างไปจากผู้อื่นชัดเจน

สจิวต และซันดีน (Stuart and Sundeen. 1979 : 104) ได้กล่าวถึง ภาพลักษณ์ไว้ว่าเป็นทัศนคติที่อยู่ในจิตสำนึก และจิตใต้สำนึกของบุคคลเกี่ยวกับร่างกายของตนเอง รวมถึงการรับรู้ในอดีตและปัจจุบันของความรู้สึกเกี่ยวกับขนาด การทำหน้าที่และศักยภาพของร่างกาย ภาพลักษณ์มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามการรับรู้และประสบการณ์ใหม่ของบุคคลนั้น

บรูสติน (Broostin. 1973 : 185 -194) กล่าวถึงลักษณะของภาพลักษณ์ไว้ 6 ประการ คือ

1. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ไม่จริงถูกสร้างขึ้นเพื่อสนองต่อวัตถุประสงค์และสร้างความประทับใจบางอย่าง
2. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้
3. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างมีแผนการ
4. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เข้าใจง่าย
5. ภาพลักษณ์มีลักษณะเรียบง่าย
6. ภาพลักษณ์มีสองนัยที่เป็นความคลุมเครือระหว่างจินตนาการและความรู้สึก ระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริง

ไซลเตอร์ (Schilder. 1970 : 11-16) ได้ให้ความหมายของ “ภาพลักษณ์” ว่า หมายถึงภาพในจิตใจของบุคคลที่ร่างกายภายนอกของเขา ซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางสรีรวิทยาเป็นหลักและยังประกอบไปด้วยพื้นฐานประสบการณ์ทางร่างกายของเขาเท่านั้น แต่จะประกอบด้วย ความมีคุณค่าทางสังคมของบุคคลและสิ่งแวดล้อมของเขาด้วย

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในมุมมองหรือในความรู้สึกนึกคิดในจิตใจของบุคคลที่มีต่อบุคคลด้วยกัน ต่อองค์กรหรือต่อสถาบัน ซึ่งมุมมองหรือความรู้สึกนึกคิดนี้เกิดจากประสบการณ์ทางตรง หรือประสบการณ์ทางอ้อมของบุคคลนั้น โดยได้จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการรับรู้แล้วนำมาแปลหรือตีความหมาย

จนเกิดเป็นมุมมอง ความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจที่ตอบสนองหรือเป็นมโนภาพต่อบุคคล ต่อองค์กรหรือต่อสถาบันนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นภาพในเชิงบวก หรือเชิงลบก็ได้

1.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์

องค์กรสถาบันใดก็ตามหากมีภาพลักษณ์ที่เป็นไปในทางที่เสื่อมเสียแล้ว หน่วยงาน สถาบันนั้นย่อมไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจจากประชาชนอาจมีความระแวงสงสัย หรือเกลียดชังต่อหน่วยงานนั้น รวมทั้งอาจไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุน ต่อหน่วยงานนั้น ๆ ในทางตรงกันข้าม หากหน่วยงานหรือองค์กรสถาบันมีภาพลักษณ์ที่ดี ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานหรือสถาบันนั้นย่อมเป็นภาพที่สวยงาม นั่นคือเป็นภาพของหน่วยงาน สถาบันที่เป็นไปในทางที่ดี มีความน่าเชื่อถือ ศรัทธา สมควรแก่การไว้วางใจ หรือนำคบหาสมาคมด้วย

เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 84 - 85) กล่าวถึงความสำคัญของภาพลักษณ์ไว้ดังนี้

1. ด้านจิตใจ ถ้าบุคคลนั้นมีภาพลักษณ์เชิงบวก ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่รอบตัวจะมีแนวโน้มที่แสดงพฤติกรรมเชิงบวก แต่ถ้าหากเขามีภาพลักษณ์เชิงลบต่อสิ่งเหล่านั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเชิงลบออกมาเช่นกัน และสิ่งสำคัญคือ ภาพลักษณ์ก่อให้เกิดอคติในการพิจารณาพฤติกรรมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เคยมีภาพลักษณ์มาก่อนหน้านี้
2. ด้านธุรกิจ ภาพลักษณ์ด้านนี้ถือว่าเป็นคุณค่าเพิ่ม ที่มีให้กับสินค้าและบริษัท ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์เชิงจิตวิทยา ทำให้สินค้าหรือบริษัทมีคุณค่า มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ภาพลักษณ์ เป็นศาสตร์หนึ่งทางการตลาด โดยจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้า เพื่อเพิ่มราคาให้กับสินค้าในราคาสูง ๆ ได้

ภาพลักษณ์จึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการของความคิดจิตใจ ในเมื่อคนเรามีได้ มีเพียงประสบการณ์โดยตรงกับโลกรอบตัวซึ่งเราได้สัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น และได้เห็นด้วยตนเอง เท่านั้น เรายังมีประสบการณ์ทางอ้อมอื่น ๆ ด้วย ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้ต้องอาศัยการตีความ และให้ความหมายสำหรับตนเองเสมอ ภาพลักษณ์จึงเป็นการแทนความหมายเชิงอัตวิสัยของสิ่งต่าง ๆ หรือความประทับใจ ภาพปรากฏ ความคล้ายคลึงหรือเป็นการแทนความหมายของการรับรู้กระบวนการของการรับรู้อย่างเลือกสรร ตีความ และให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ นี้ คือ กระบวนการก่อเกิดจินตนาการ ซึ่งมักจะมีผลสำคัญยิ่งต่อการรับรู้ในสิ่งที่ไม่มีความหมายแน่นอนในตัวของมันเอง

1.3 ลักษณะของภาพลักษณ์

รัตนาวดี ศิริทองถาวร (2546 : 155 - 156) กล่าวถึงลักษณะภาพลักษณ์ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์เกิดจากความประทับใจ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความประทับใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การที่ประชาชนได้รับ และสิ่งที่เหล่านี้จะก่อตัวขึ้นเป็นความประทับใจ ซึ่งอาจจะเป็นความประทับใจที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ แล้วแต่พฤติกรรมหรือการกระทำของหน่วยงาน เช่น ธนาคารต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดี ให้มีความสำคัญกับลูกค้าทุกคนเท่าเทียมกัน องค์การหรือธนาคารนั้นจะต้องประพฤติในสิ่งดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มประชาชนที่เป็นลูกค้าสามารถประสบได้ด้วยตนเอง หรือได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้ที่มีประสบการณ์เหล่านั้นมา ก็จะทำให้เกิดความประทับใจที่ดี ซึ่งนำไปสู่การมีภาพลักษณ์ที่ดีตรงตามจุดประสงค์ของธนาคาร
2. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ กล่าวคืออาจเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ดี ๆ เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี หรืออาจเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ไม่ดีมาเป็นภาพลักษณ์ที่ดีได้ อันเนื่องมาจากสภาพการณ์ภายในหรือปัจจัยภายนอกองค์การมากระทบ ดังนั้นองค์การต่าง ๆ จึงจะต้องมีการสำรวจภาพลักษณ์ปัจจุบันขององค์การอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบว่าภาพลักษณ์ขององค์การเป็นอย่างไร และจะได้ส่งเสริมรักษา หรือแก้ไขให้ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์การคงอยู่เสมอ
3. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่นิ่ง ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ต้องไม่ได้แย้งกับความจริง นั่นคือ ภาพลักษณ์จะต้องถูกนำเสนออย่างสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกับความจริง นั่นคือปรัชญา นโยบายการดำเนินงาน การประพฤติปฏิบัติ รวมทั้งคุณภาพของสินค้าหรือบริการขององค์การ
4. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ เป็นการสร้างภาพในใจของคนเราเกี่ยวกับบุคคล องค์การ สถาบัน หรือสิ่งต่าง ๆ ให้มันคงเป็นที่ยอมรับโดยอยู่บนพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ การสร้างภาพลักษณ์จะไม่เกิดผลใด ๆ ถ้าไม่มีความน่าเชื่อถือในบุคคลหรือองค์การนั้น ๆ
5. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน ภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นเป็นนามธรรม ขึ้นเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการสร้างจิตนาการรูปธรรมเพื่อให้ตอบสนองดึงดูดใจ และความรู้สึกทางอารมณ์ได้อย่างชัดเจนต่อกลุ่มบุคคล เช่น โรงแรมแห่งหนึ่งต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหรูหราสะดวกสบาย การนำเสนอภาพลักษณ์นี้ให้ออกมาเป็นรูปธรรมด้วยภาพของสถานที่ห้องพักรับรองอำนวยความสะดวกแก่แขกผู้มาพักในเอกสารประชาสัมพันธ์ของ โรงแรม

6. ภาพลักษณ์จะต้องเป็นสิ่งที่ถูกทำให้ดูง่ายและแตกต่าง นั่นคือภาพลักษณ์จะต้องชัดเจนต่อการเข้าใจความแตกต่าง แต่สื่อความหมายได้ครบถ้วนตรงตามความต้องการ เช่น เครื่องหมาย คำขวัญ เป็นต้น ซึ่งก็คือการสร้างลักษณะให้มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นนั่นเอง

จรัสลักษณ์ ผลวิบูรณ์เจริญ (2542 : 18) ได้สรุปแนวคิดของ Boorstin ว่าภาพลักษณ์ของบุคคล หรือองค์กร ถือเป็นเรื่องของการปรุงแต่งทั้งสิ้น หรือเป็นเรื่องอยู่ในโลกของค่านิยมที่ได้รับแรงเสริมจากความเจริญก้าวหน้าของเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ ในปัจจุบัน โดยได้วางเงื่อนไขและลักษณะของภาพลักษณ์ไว้ 6 ประการดังนี้คือ

1. ภาพลักษณ์เป็นการสร้างเคราะห์ขึ้นอย่างมีแผนงานนั่นคือ มีการสร้างขึ้นเพื่อสนองต่อความต้องการหรือใช้เพื่อจุดมุ่งหมายบางประการ ประเด็นใหญ่ก็เพื่อสร้างให้เกิดความประทับใจ อย่างใดอย่างหนึ่งให้กับสาธารณชนทั่วไป ปกติแล้ว “ภาพลักษณ์” สามารถถูกสร้างปรับแก้หรือส่งเสริมให้กลายเป็นสิ่งใหม่ได้ จนบางครั้งอาจแตกต่างออกไปจากภาพลักษณ์ดั้งเดิมที่สร้างขึ้นไว้ในความคิดของสาธารณชนแต่เริ่มแรก

2. ภาพลักษณ์ต้องน่าเชื่อถือ คือถ้าสร้างขึ้นมาแล้วประชาชนทั่วไปไม่เชื่อก็คือว่าเอาไปใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ ผู้ส่งควรต้องสร้างให้กลายเป็นตัวแทนของสถาบัน หรือตัวบุคคลที่ต้องการมีภาพลักษณ์นั้นด้วยความเชื่อมั่นจริง ๆ ยิ่งถ้า “ภาพลักษณ์” นั้นดูสมจริงสมจังก็จะประสบความสำเร็จอย่างกว้างขวางในการบดบังความเป็นมาแต่ดั้งเดิม วิธีการที่ทำให้น่าเชื่อถือที่สุดก็คือ การสาธยายสรรพคุณให้น้อยกว่าความเป็นจริง

3. ภาพลักษณ์ควรต้องคงที่ โดยเหตุที่ “ภาพลักษณ์” ควรที่จะต้องสอดคล้องกับความ เป็นจริง ผู้ได้รับการสร้าง “ภาพลักษณ์” จะถูกคาดหวังให้ทำตัวไปกันได้ดีกับภาพลักษณ์ที่สร้างให้ไม่ใช่จะต้องพยายามอย่างหนัก เพื่อไปให้ถึงหรือรักษาภาพลักษณ์เกี่ยวกับตัวเองในสายตาของประชาชน ส่วนผู้ที่เปิดรับต่อภาพลักษณ์นั้นก็ควรที่จะรับหรือไปกันได้ดีกับภาพลักษณ์นั้น ซึ่งความสัมพันธ์ทั้งหลายเหล่านี้ค่อนข้างจะคงที่

4. ภาพลักษณ์ต้องมีความเด่นชัดและเป็นรูปธรรม นั่นคือช่วยสนองต่อวัตถุประสงค์ได้ดีที่สุดด้วยการเร้าอารมณ์หรือดึงดูดความรู้สึกอย่างเช่น โฆษกสตรีที่มีบุคลิกลักษณะน่าเชื่อถือเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีเสียงไพเราะน่าฟัง พูดได้อย่างถูกต้องชัดเจน หน้าตาทำทาน่าเลื่อมในศรัทธา

5. ภาพลักษณ์ควรมีความเรียบง่ายมากกว่าสิ่งที่เป็นตัวแทน ต้องไม่รวมเอาแง่มุมที่ไม่พึงประสงค์หรือซับซ้อนมาพูดถึง อาจใช้ภาพลักษณ์มาเป็นตัวบ่งชี้ความหมายลักษณะสิ่งที่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ เพื่อช่วยให้การนำเสนอง่ายและสามารถจดจำได้ง่าย ดังนั้นภาพลักษณ์ที่มีประสิทธิผลมากที่สุดจึงต้องมีลักษณะพื้น ๆ แต่มีเอกลักษณ์พอที่จะจดจำได้ดี

6. ภาพลักษณ์ควรให้ความหมายเป็นนัย คือ เป็นอะไรก็ตามที่อยู่ระหว่างจินตนาการ และประสาทสัมผัสระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง หรืออีกนัยหนึ่งควรมีความคลุมเครือ เหลือเชื่อให้เป็นส่วนของการตีความหมายแก่บุคคลผู้รับสาร

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์มีลักษณะดังนี้

1. ภาพลักษณ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยจะไม่ถาวรถ้าไม่ใช่ข้อเท็จจริง เช่นข่าวลือ และหากเป็นภาพลักษณ์ทางลบจะแก้ไขได้ยาก
2. ภาพลักษณ์เป็นได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรม โดยภาพลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมจะทำให้เห็นได้ชัดเจน
3. ภาพลักษณ์จะเป็นสิ่งที่อยู่นิ่ง ถ้านำเสนอจากข้อเท็จ
4. ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ดูง่ายและแตกต่าง โดยสื่อความหมายได้อย่างครบถ้วน

2. กระบวนการเกิดภาพลักษณ์

2.1 ที่มาของภาพลักษณ์

พชร ถนอมทรัพย์ (2545 : 29) ได้สรุปแนวคิดของ Stuart และ Sundeen ไว้ว่า ภาพลักษณ์เป็นสิ่งรวมของทัศนคติที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของบุคคลเกี่ยวกับร่างกายของคน รวมทั้ง การรับรู้ในอดีต ปัจจุบัน เป็นความรู้สึกลึกซึ้งเกี่ยวกับขนาดของร่างกาย การกระทำหน้าที่ของ อวัยวะในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ลักษณะทางร่างกายและศักยภาพหรือความสามารถของร่างกาย และสรุปแนวคิดของ Anderson และ Rubin ว่าภาพลักษณ์เป็นการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับ องค์การทั้งหมด โดยองค์การก็เปรียบเสมือนคนซึ่งย่อมมีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน

2.2 ขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์

2.2.1 เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม คนเรานั้นเป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งในสังคมนี ก็น่าจะมีเหตุการณ์ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การศึกษา และอื่น ๆ เกิดขึ้น มากมาย แต่มีเพียงบางส่วนของเหตุการณ์หรือบางเหตุการณ์เท่านั้นที่คนเราจะรับเข้ามาในหัวเราได้ และในบรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลายนี้จะมีคุณค่าด้านดีหรือเลว จะสำคัญหรือไม่ จะมีความหมาย อะไรคงจะไม่เกิดขึ้นจากตัวของเราเพียงอย่างเดียว แต่สภาพแวดล้อมที่อยู่กับ เหตุการณ์และอยู่โดยรอบเรากลับมีอิทธิพลในการกำหนดคุณค่าเหล่านั้น ทั้งก่อนและหลังการรับรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์หรือการหดหาย และระยะเวลาของความจำเป็นในเหตุการณ์ นั้น ๆ ด้วย

2.2.2 ช่องทางการสื่อสาร ในบรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลาย จะสามารถเข้าสู่ เราได้ โดยช่องทางการสื่อสารซึ่งได้แก่ การได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส ได้ลิ้มรส และได้กลิ่น ซึ่งแต่ละช่องทางเหล่านี้ก็ยังมีประสิทธิภาพทางด้านารรับความสมบูรณ์ของเหตุการณ์แตกต่างกัน

ยิ่งไปกว่านี้ตัวเนื้อหาสาระ วิธีการจัดข่าวสาร และโครงสร้างของเหตุการณ์ซึ่งมีผู้จัดส่งมานี้มีความสัมพันธ์กับช่องทางการสื่อสารด้วย กล่าวโดยสรุป ช่องทางการสื่อสารจะเป็นประตูด่านแรกของการรับรู้เหตุการณ์ซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในขั้นตอนนี้ คุณสมบัติของ “ข่าวสาร” และตัว “สื่อ” ย่อมมีความสำคัญ

2.2.3 องค์ประกอบเฉพาะบุคคล เกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพของการสื่อสาร โดยเฉพาะการรับรู้ของผู้รับสารนั้น องค์ประกอบทั้ง 5 องค์แต่ละบุคคล คือ ทักษะของการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ ระบบสังคมและวัฒนธรรม ต่างก็มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร เราจะมองเห็นภาพเป็นรูปร่างเช่นไร จะเป็นภาพที่มีความหมายไม่เหมือนคนอื่น หรือมีความนิยมชมชอบ หรือไม่สนใจหรืออะไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 5 นี้ เป็นสำคัญ ดังนั้นถึงแม้ว่าเหตุการณ์จากภายนอกจะผ่านช่องทางการสื่อสารและเข้ามาสู่ตัวเราแล้วก็ตาม จะมีความหมายอะไรหรือไม่ องค์ประกอบเหล่านี้จะเป็นคำตอบที่ดีมากกว่าอย่างอื่น

2.2.4 การรับรู้และความประทับใจ ภาพลักษณ์จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ทันที เมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านเข้ามาทางช่องทางการสื่อสารและองค์ประกอบเฉพาะบุคคลทั้ง 5 จะเป็นตัวที่พิจารณาเหตุการณ์นั้นก่อน โดยการรับรู้ ซึ่งเป็นตัวแปลงเหตุการณ์ให้เป็นไปใน “ความหมายตามความคิดของบุคคลนั้น” ส่วนความประทับใจ มีความสำคัญในการรับรู้อีกลักษณะหนึ่ง โดยจะเกี่ยวข้องกับคุณภาพและปริมาณของความทรงจำ ถ้าประทับใจมากก็จะมี ความทรงจำจดจำได้มากและนาน และเมื่อสร้างเป็นภาพลักษณ์อะไรขึ้นได้แล้วก็จะเป็นภาพลักษณ์เชิงอาจได้ซ้ากว่าการที่มีความประทับใจน้อยหรือไม่มีความประทับใจเลย การเกิดภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการที่กล่าวมานี้ จะมีการผันแปรเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากได้รับรู้ข้อมูลใหม่เกี่ยวกับองค์การนั้น ๆ และหรือไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเลย นอกจากนี้ทั้งกระบวนการอันได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร องค์ประกอบเฉพาะบุคคล การรับรู้ และความประทับใจและสภาพสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรที่สำคัญของการปรับเปลี่ยนและปรุงแต่งภาพลักษณ์ในอนาคตต่อไปเรื่อย ๆ (รัตนาวดี ศิริทองถาวร. 2546 : 157-158)

การเกิดภาพลักษณ์ในฐานะปัจเจกบุคคลจะพบว่า บุคคล การรับรู้ของบุคคล องค์ประกอบของการสื่อสาร และแม้แต่สภาพแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลทั้งสิ้น เพียงแต่อะไรจะมีอิทธิพลมากกว่ากันเท่านั้น ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้เพราะมีตัวแปรเข้ามาเกี่ยวข้องมาก ดังนั้นหน้าที่ขององค์การคือจะต้องจัดหาระบบอะไรก็ได้มาช่วยสร้างเหตุการณ์ไปในทิศทางที่ต้องการและจัดการสื่อสารให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.3 ประเภทของภาพลักษณ์

วิรัช ลภีรัตนกุล (2546 : 81-82) ได้จำแนกภาพลักษณ์ออกเป็น 4 ประเภทที่สำคัญ ดังนี้

2.3.1 ภาพลักษณ์ของบริษัท คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อบริษัทหรือหน่วยงานธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่ง ภาพลักษณ์ดังกล่าวนี้จะหมายรวมถึงด้านบริหารหรือการจัดการของบริษัทแห่งนั้นด้วย และหมายรวมไปถึงสินค้าผลิตภัณฑ์และบริการ ที่บริษัทนั้นจำหน่าย ฉะนั้น คำว่าภาพลักษณ์ของบริษัทจึงมีความหมายค่อนข้างกว้าง และยังหมายรวมถึงตัวหน่วยงานธุรกิจ ฝ่ายจัดการและสินค้าหรือบริการของบริษัทแห่งนั้นด้วย ดังเช่น นิตยสาร Time ได้ให้ความสำคัญของบริษัท ว่ามีความสำคัญยิ่งต่อบริษัทธุรกิจนั้น ๆ เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงถึงสินค้าและบริษัทจำหน่ายด้วย ฉะนั้น ภาพลักษณ์ของบริษัท จึงมีผลต่อธุรกิจ ดังนี้

2.3.1.1 ช่วยให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ และยอมรับในบริษัทและสินค้าของบริษัทที่ผลิตจำหน่ายในปัจจุบัน และกำลังจะผลิตต่อไปในอนาคต

2.3.1.2 ช่วยให้ประชาชนอยากเข้าร่วมเป็นสมาชิกของบริษัท หรือเข้าร่วมทำงานด้วย

2.3.1.3 ช่วยดึงดูดใจให้บรรดาผู้ถือหุ้นอยากเข้ามาลงทุนร่วมหุ้นด้วย

2.3.1.4 ช่วยให้ชุมชนในละแวกใกล้เคียงมีความสัมพันธ์ ศรัทธา และให้ความร่วมมือสนับสนุนแก่บริษัท

2.3.1.5 ช่วยเอื้ออำนวยความคล่องตัวต่อการบริหารงานและการดำเนินงานธุรกิจต่างๆของบริษัท เพราะบริษัทมีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่เชื่อถือแก่คนทั่วไป

2.3.2 ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์กร คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบัน หรือองค์กร ซึ่งโดยมากมักจะเน้นไปทางด้านตัวสถาบันหรือองค์กรเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงสินค้าหรือบริการที่จำหน่าย ภาพลักษณ์ของสถาบันและองค์กรจึงมีความหมายที่ค่อนข้างแคบลงมาจากภาพลักษณ์ของบริษัท เพราะหมายถึงสถาบันและองค์กรเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ดังได้กล่าวมาแล้ว

2.3.3 ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือบริการ คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการหรือบริการของบริษัทเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงตัวองค์กรหรือบริษัท

2.3.4 ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าตราใดตราหนึ่ง คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้ายี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งตราใดตราหนึ่ง หรือเครื่องหมายการค้าใดเครื่องหมายการค้าหนึ่งส่วนมากมักจะใช้ในการด้านการโฆษณา และการส่งเสริมการจำหน่าย

3. การพัฒนาภาพลักษณ์

3.1 การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

สุริยกานต์ ชีเก็งเยี่ยม (2545 : 6 -7) กล่าวถึงวิธีการสร้างภาพลักษณ์ต้องอาศัยหลัก
ดำเนินการในทุกกระบวนการของประชาสัมพันธ์ ซึ่งได้เสนอไว้ว่า

3.1.1 การรวมตัวกันเป็นองค์การ บุคลากรจะต้องมีความรัก และภักดีในองค์การ
มีความรักและสามัคคีในหมู่พนักงานและในทุกระดับ มีความร่วมมือประสานงานเป็นอย่างดี
ไม่แตกแยกกันแม้จะมีความขัดแย้งกันในเชิงของความคิดเห็นและทัศนคติ แต่ก็ไม่มี ความ
ขัดแย้งกันในการทำงาน สร้างขึ้นเป็นวัฒนธรรมองค์การที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว
ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่กำหนดไว้สมดังว่า องค์การ องค์การหรือพันธกิจ

3.1.2 การทำงานให้ได้ผลดี หมายถึง การรวมตัวกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้ในภารกิจขององค์การปรากฏเป็นผลงานที่มองเห็นและรู้สึกได้ นอกจากทำงานตาม
หน้าที่แล้วจะต้องทำงานเพื่อบริการสังคมและชุมชนด้วย แต่ไม่ว่าจะเป็นการทำงานตามหน้าที่
หรือการทำงานเพื่อสังคมและชุมชนด้วย แต่ไม่ว่าจะเป็นการทำงานตามหน้าที่ หรือทำงานเพื่อ
สังคมและชุมชนด้วย แต่ไม่ว่าจะเป็นการทำงานตามหน้าที่ หรือการทำงานเพื่อสังคมจะต้องทำโดย
ยึดหลัก “เราเป็นผู้มีจิตใจของการเป็นนักบริหาร และหลักมนุษยสัมพันธ์อยู่เสมอ”

3.1.3 ข่าวสารเป็นระบบทุกที่ เมื่อมีผลงานแล้วไม่จะเป็นผลงานตามหน้าที่ หรือ
ผลงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม จะต้องเป็นการบันทึกเก็บไว้อย่างเป็นระบบสามารถจะค้น
คืนได้อย่างสะดวกพร้อมที่จะนำออกเผยแพร่ได้ ผลงานที่บันทึกไว้นั้นจะต้องรวมถึงผู้ผลิตงาน การ
ดำเนินงานเบื้องต้นหลักและผลกระทบของผลงานและการดำเนินงานนั้นด้วย

3.1.4 สื่อสารกันดีภายนอกภายใน เมื่อมีข่าวสารแล้วจะต้องทำให้ข่าวสารนั้น
เคลื่อนที่ไปยังกลุ่มเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ โดยมีวัตถุประสงค์ให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ผลงาน
หรือการดำเนินงานเบื้องต้นหลักและผลกระทบของผลงานและการดำเนินงานนั้นด้วย

3.1.5 การโต้ตอบด้วยน้ำใจไมตรี การสื่อสารจะต้องเป็นสองทิศทางอยู่เสมอ
จะต้องมีทั้งการป้อนกลับ และการโต้ตอบกันหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างองค์การกับ
กลุ่มเป้าหมาย หรือประชาชน แต่การสื่อสารจะอยู่ในสภาพนี้ได้้องค์การจะต้องสร้างกลไกหรือ
ระบบให้เกิดความสะดวกในการที่ประชาชนผู้รับสารจะป้อนกลับหรือตอบกันระหว่างทั้งสองฝ่าย
การป้อนกลับและการโต้ตอบกันจะเปิดโอกาสให้องค์การได้ปรับปรุงข่าวสารและผลงานหรือสินค้า
ที่เผยแพร่ออกไปทำให้เกิดกระบวนการวิจัยและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี
ระหว่างองค์การกับประชาชนทั้งภายในและภายนอก ภาพลักษณ์ขององค์การเป็นไปและคงที่อยู่
ในทางที่ดีอยู่เสมอ

3.2 พัฒนาการของภาพลักษณ์ (Development of Body Image)

ภาพลักษณ์ได้วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เกิดขึ้นอย่างช้าๆ โดยมีการเปลี่ยนแปลงตามการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย มีการพัฒนาการอย่างสมบูรณ์ที่สุดในวัยผู้ใหญ่ และจะยึดติดแน่นมากกับตัวเอง ภาพลักษณ์เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม จะมีการหันเหเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต เมื่อการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์เกิดขึ้น บุคคลจะสร้างภาพลักษณ์ของตนเองขึ้นมาใหม่ตามความพอใจภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้นมานี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้อีกตามสภาวะอารมณ์ของบุคคลนั้น ๆ สุดท้ายเกิดเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในใจของบุคคลจากทัศนคติ และประสบการณ์ของแต่ละคน ภาพลักษณ์เปลี่ยนแปลงได้ตามขั้นตอนของการเจริญเติบโตพัฒนาการตามวัย และการเปลี่ยนแปลงสภาวะสุขภาพ แม้ว่าภาพลักษณ์เป็นมโนภาพที่ซับซ้อนมาก เพื่อให้ง่ายแก่การทำ ความเข้าใจ จึงมีการนำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการเจริญเติบโตและการพัฒนาการตามวัย ทฤษฎี พัฒนาการของภาพลักษณ์ตามระยะต่าง ๆ

4. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน (School Image)

สการ์ตัน ม่วงศิริ (2547 :15) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีขององค์ประกอบภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นผลเกิดจากความเชื่อถือ การยอมรับ และศรัทธาที่บุคคลมีต่อโรงเรียนดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยดังต่อไปนี้

4.1 ความเชื่อถือ

4.1.1 บุคลากร ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประพฤติดีและปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

4.1.2 ชื่อเสียงของโรงเรียน ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกันเช่น ด้านวิชาการ กีฬา ดนตรี จริยธรรม ฯลฯ

4.1.3 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

4.1.4 การพัฒนาโรงเรียนจนได้รับรางวัลและการยกย่อง เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน โรงเรียนจัดสิ่งแสดล้อมดีเด่น เป็นต้น

4.2 การยอมรับ

4.2.1 ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานมาศึกษาต่อมากขึ้น

4.2.2 บุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

4.2.3 โรงเรียนมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

4.3 ความเชื่อมโยงใสรศรัทธา

4.3.1 ความภาคภูมิใจของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนแล้วประสบความสำเร็จในการทำงานและการศึกษาต่อ

4.3.2 ความประทับใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่แสดงถึงความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมโยงใสรศรัทธา ถ้าภาพลักษณ์สถานศึกษาเป็นในทางบวก จะทำให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับนับถือ แต่ถ้าภาพลักษณ์เกิดทางด้านลบจะส่งผลทำให้สถานศึกษาเกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคได้

5. กลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์

กลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ ควรดำเนินการดังนี้

5.1 สร้างความรู้สึกให้ประชาชนยอมรับและเห็นด้วย อันจะเป็นผลให้โรงเรียนเป็นที่เชื่อถือ

5.2 ปรับปรุงโรงเรียนทั้งหมด ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

5.3 กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางและหลักชัยในการทำงาน

5.4 นำโรงเรียนให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น

5.5 สร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง เช่น การส่งโรงเรียนเข้าประกวด การส่งครูและนักเรียนไปแข่งขันความรู้และทักษะต่าง ๆ

6. ขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

6.1 ศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทั่วไป โดยการวิเคราะห์ วิจัย หรือสำรวจความคิดเห็น

6.2 สร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของภาพลักษณ์โรงเรียน

6.3 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดภาพลักษณ์ที่ดี

6.4 กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้คุณภาพ ได้รับการยอมรับ เชื่อถือและศรัทธาจากประชาชน

6.5 ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นมาตรการสำคัญในการสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนควบคู่ไปกับการบริหารและจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศ

6.6 มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ และนำผล การประเมินไปปรับปรุงการทำงาน

6.7 ทำการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน นอกจากการทำงานจริงและการประชาสัมพันธ์แล้ว ต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมมากที่สุด ในทางใดทางหนึ่ง

สรุปภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ภาพลักษณ์นั้นเกิดจากความรู้สึกรักใคร่ของคนที่มีต่อโรงเรียน ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามารถสร้างขึ้นมาได้โดยใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นแก่โรงเรียนทำได้ยากพอๆกับการรักษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน แต่ก็คงไม่เกินความสามารถของผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดขึ้นมาได้

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำว่า “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” (Basic Education) เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย ในสหรัฐอเมริกา การศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึง การสอนให้มีทักษะในการสื่อสาร คิดคำนวณ และเข้าสังคม เพื่อให้บุคคลสามารถอ่านเขียนได้ คิดคำนวณเป็น สามารถค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้ รู้จักโลกแห่งการงาน หน่วยสวัสดิการสังคม ทำงานกับนายจ้าง ได้รู้จักการบริโภคที่เหมาะสม รู้จักการปรับปรุงสุขภาพ ตามความหมายนี้มุ่งถึงการศึกษาเบื้องต้นเป็นสำคัญ

ความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน (Basic Learning Needs) หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมที่จำเป็นสำหรับบุคคลเพื่อยู่รอด ปรับปรุงคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ต่อเนื่อง การศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานให้แก่การเรียนรู้ขั้นต่อไป เช่น การศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถม การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ในบางประเทศ การศึกษาขั้นพื้นฐานยังขยายขอบเขตไปถึงระดับมัธยมด้วย

การศึกษาขั้นพื้นฐานตามความหมายเป็นการจัดประสบการณ์ด้านความรู้ ความสามารถด้านทักษะ และคุณค่าที่จำเป็นต่อชีวิต ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านการสื่อสาร ทั้งด้านการพูดและการเขียน ด้านการคำนวณ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วยเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ตลอดจนมีความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่จะใช้ในการดำรงชีวิต ส่วนด้านคุณค่านั้นหมายถึงความมีจิตใจอันงดงาม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ตาม

หลักศาสนา การอนุรักษ์สืบสานเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และทรัพยากร ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 :16)

2. หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 16)

2.1 หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2.2 หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น และประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ทั้งของชาติครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

2.3 หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิ์เสมอภาคกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับการมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

2.4 หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการบริหารและการจัดการศึกษาพบว่า ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

2.5 หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องสอดคล้องกับ สาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

3. สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญที่ร่าง โดยความต้องการของประชาชนทั่วทั้งประเทศ เน้นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตสังคม การเมือง

การปกครองเป็นอันมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ สำหรับในด้านการศึกษานั้น รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (กรมการศาสนา. 2540 : 98)

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการอบรมของรัฐต้องคำนึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ และเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระคุณมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การจัดการศึกษาในท้องถิ่นตามวรรคสองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการได้รับการศึกษาอย่างเสมอกัน และรัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและยังให้สิทธิในการจัดการศึกษา อบรม ฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น

3.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกฎหมายแม่บทที่ถือได้ว่าเป็นธรรมนูญการศึกษาที่ใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งเป็นฉบับแรก ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการที่ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2542 : 22)

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษารวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินทั้งทางรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนี้ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2542 : 29)

1. ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

2. ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชา สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สินทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้กำลังใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุน และใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกที่ทำให้สิทธิกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชา สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น ๆ

4. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รัฐบาลจะปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจ ฐานความรู้ ให้คนไทยทั้งปวงเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิตและมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้ และนำประเทศให้รอดพ้นวิกฤต

เศรษฐกิจและสังคมโดยยึดหลักการศึกษาร้างชาติ สร้างคนและสร้างงาน ดังนี้ (สำนักนโยบายและแผน การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม. 2542 : 20-21)

- 4.1 เร่งจัดให้มีระบบและโครงสร้างทางการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งปวงอย่างแท้จริง
- 4.2 เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเที่ยงตรงในการบริหารจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา
- 4.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยทั้งเมืองและชนบท
- 4.4 จัดให้มีวิทยาลัยชุมชน โดยเฉพาะในจังหวัดที่ยังขาดแคลนสถาบันอุดมศึกษา
- 4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษารัฐเป็นผู้วางระบบ นโยบาย กำกับคุณภาพมาตรฐาน สนับสนุนและระดมทรัพยากรเตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เครือข่าย ครอบครัวยื่นๆ รวมทั้งการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาส
- 4.6 สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
- 4.7 ส่งเสริมให้เกิดบูรณาการทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและกีฬาในการให้การศึกษอบรมแก่เด็กและเยาวชน
- 4.8 ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ด้วยตนเองและหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นพลังความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนิสัยรักการอ่าน การจัดให้มีห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ อย่างทั่วถึง
- 4.9 ส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือและไว้วางใจจากสาธารณชน รวมทั้งพัฒนาและผลิตครูที่มีคุณภาพและคุณธรรม
- 4.10 ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีวินัยรักงานและทำงานเป็น
- 4.11 ให้โอกาสแก่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือมัธยม ม.ปลาย ผู้ว่างงานและผู้สูงอายุได้ฝึกอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการอิสระได้
- 4.12 ปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และพัฒนาถึงระดับปริญญาตรี เพื่อตอบสนองภาคเกษตร อุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าฝึกทักษะในสถานประกอบการ

5. สภาพปัจจุบันและผลดำเนินงาน

แม้รัฐจะได้ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง และพยายามให้คนไทยได้เรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นแต่ในทางปฏิบัติพบว่า สภาพการจัดการศึกษายังอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องพัฒนาอีกเป็นอันมาก ทั้งในด้านการเข้าเรียน ด้านกระบวนการศึกษา และผลลัพธ์ของการศึกษา

5.1 ด้านการเข้าเรียน

5.1.1 ระดับก่อนประถมศึกษา ประชาชนให้ความสนใจต่อการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนเพิ่มขึ้นเป็นอันมากจาก 44.1% ของกลุ่มอายุ ในปี 2533 เป็น 78.4% ในปี 2539 และในปี 2540 เป็น 81.6% จากตัวเลขชี้ให้เห็นว่ามีเด็กเล็กเข้าเรียนจำนวนมาก แต่ก็ยังมีเด็กเล็กที่ยังมิได้เข้าสู่ การเตรียมพร้อมเพื่อเริ่มต้นการเรียนรู้อีกเป็นจำนวนมาก เด็กผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ได้แก่เด็กที่อยู่ห่างไกลเด็กยากจน เด็กชาวไทยภูเขา และเด็กที่มีปัญหาเช่นพิการในด้านสุขภาพ เด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี ประมาณร้อยละ 19 หรือประมาณ 400,000 คน อยู่ในภาวะทุพโภชนาการ เด็กอายุแรกเกิดถึง 2 ปี จำนวนมากมีภาวะโลหิตจาง โดยเฉพาะในชนบทมีเด็กเป็นโรคโลหิตจางค่อนข้างสูงประมาณร้อยละ 25-30 นอกจากนั้นยังขาดสารอาหารที่สำคัญ เช่น สาร ไอโอดีนและ ธาตุเหล็ก

5.1.2 ระดับประถมศึกษา กลุ่มอายุของเด็กวัยระดับประถมศึกษาที่มีปริมาณลดลง อันเนื่องมาจากการวางแผนครอบครัวและการไม่ได้เข้าเรียนอันเนื่องมาจากการอพยพย้ายตามบิดามารดาที่ต้องเดินทางไปประกอบอาชีพในที่ต่าง ๆ ประมาณว่ามีเด็กกลุ่มอายุ 6-11 ปี เข้าเรียนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 90 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 92.1 ในปี 2540 ของกลุ่มอายุระดับประถมศึกษา จะเห็นได้ว่ายังมีเด็กส่วนหนึ่งมิได้อยู่ในระบบการศึกษาให้ครบ 6 ปีได้ ทำให้เป็นสาเหตุที่จะต้องจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนตามมาภายหลัง

5.1.3 ระดับมัธยมศึกษา อัตรานักเรียนจบชั้นประถมศึกษาเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากร้อยละ 53.7 ในปี 2533 เป็นร้อยละ 90.2 ในปี 2539 ทั้งนี้ด้วยความพยายามที่จะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี (ระดับประถมศึกษา) เป็น 9 ปี (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น) แต่จากการที่เด็กวัยประถมศึกษาเข้าเรียนไม่ครบ 100% (90%) จึงอาจกล่าวได้ว่าการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอยู่ระดับประมาณร้อยละ 80 ของกลุ่มอายุ แสดงให้เห็นว่ายังมีกลุ่มอายุมัธยมศึกษาตอนต้นอีกประมาณร้อยละ 20 ที่ควรจะต้องได้รับการศึกษาระดับนี้ ด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด การออกจากโรงเรียนกลางคันและเข้าสู่ตลาดแรงงานในระยะนี้ก่อให้เกิดแรงงานไร้ฝีมือเพิ่มมากขึ้น สำหรับการเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว ส่วนใหญ่จะเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายในสายสามัญหรือสายอาชีพอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันทั้งสองสาย อย่างไรก็ตาม

อาจกล่าวได้ว่าเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบในระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด ชุมชน แล้ว จะเห็นได้ว่าการเข้าเรียนมีความแตกต่างกัน ความเหลื่อมล้ำในการเข้าเรียนต่อมีมากขึ้น โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาในแต่ละภาคและจังหวัด นับว่ามีนัยสำคัญต่อการพัฒนากำลังคนให้สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนจังหวัดและภาคต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง

5.2 ด้านกระบวนการศึกษา ในด้านกระบวนการของการศึกษานั้น สรุปได้ดังนี้

5.2.1 ระดับก่อนประถมศึกษา โดยทั่ว ๆ ไปจะจัดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนประชาบาลและเทศบาล นอกจากนี้ได้มีโรงเรียน ศูนย์เด็กเล็กที่วัดจัดตั้งขึ้น และโรงเรียนเอกชนซึ่งมีส่วนใหญ่ในเขตชุมชนเด็กในชนบทห่างไกลยังมีปัญหาในการเข้าเรียนในระดับนี้ การจัดการที่ผ่านการฝึกอบรม ให้เข้าสอนในโรงเรียน/ศูนย์เด็กเหล่านี้ และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนกรอบหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนเพื่อเด็กระดับนี้ยังจะต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงอีกเป็นอันมาก โดยทั่วไปเด็กก่อนประถมศึกษา จะได้รับบริการด้านพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเป็นสำคัญ

5.2.2 ระดับประถมศึกษา แม้จะได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษา มาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลายาวนาน แต่ก็ยังมีความเคลือบแคลงสงสัยในด้านคุณภาพของการประถมศึกษา ทั้งที่เกี่ยวข้องถึงคุณภาพ หรือทักษะพื้นฐานเดิมของเด็ก ความสามารถในการสอนของครู ความพร้อมของสื่อในการเรียนการสอน ความช่วยเหลือเกี่ยวข้องของผู้ปกครอง และความเป็นหุ้นส่วนของนักวิชาการและสถาบันการศึกษาในระดับสูงในพื้นที่ และที่สำคัญคือการบริหารจัดการ และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน/ศูนย์เด็กเล็ก ทำให้การเรียนการสอนในระดับนี้ไม่สร้างประสบการณ์จริงให้แก่นักเรียนเท่าที่ควร จากการศึกษาวิจัยก็พบอยู่เสมอว่า ความรู้ความสามารถของเด็กในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ

5.2.3 ระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ยังเป็นการเรียนหนังสือแบบดั้งเดิม คือการเตรียมผู้เรียนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาแบบเก่าๆเรียนด้วยระบบการติวมากกว่าการสร้างประสบการณ์ ขาดมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานให้แก่นักเรียน แม้ในแผนการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการจะได้ชี้แนวทางในการจัดการศึกษา การเรียนการสอนระดับนี้ไว้ว่า ให้สามารถเข้าเรียนต่อและพร้อมที่จะออกประกอบอาชีพได้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้สอนผู้บอก แทนที่จะทำหน้าที่ในการป้อนข้อมูลและสารสนเทศให้นักเรียน นักเรียนในปัจจุบันยังเป็นเพียงผู้ฟังและจดบันทึก แทนที่จะเป็นผู้ทำโดยนำเอาข้อมูลความรู้มาจัดสร้างให้เป็นความรู้ใหม่ขึ้น สมรรถนะของนักเรียนมัธยมด้านความรู้ความสามารถในวิชาภาษาไทยและอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมด้านความรู้ความคดียังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำทุกด้าน

โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ความสามารถในวิชาไทยและอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมจำนวนค่อนข้างมากที่เขียนเรียงความภาษาไทยไม่ค่อยได้

5.3 ด้านผลลัพธ์ของการศึกษา

5.3.1 ระดับก่อนการประถมศึกษา ผลลัพธ์ที่ต้องการคือการสร้างความพร้อมและวุฒิภาวะให้แก่เด็กวัยนี้ที่สำคัญ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าโรงเรียน ศูนย์เด็กเล็กหลายแห่งกลับมุ่งเน้นไปที่การเรียนหนังสือ การให้เด็กอ่านหนังสือ โดยการบังคับอาจเป็นการทำร้ายจิตใจเด็ก ทำให้เด็กเบื่อหน่ายต่อระบบโรงเรียนตั้งแต่แรก การเล่นและการเรียนของเด็กวัยนี้จึงควรต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ

5.3.2 ระดับประถมศึกษา หากได้เด็กที่ผ่านการเรียนมาจากชั้นเด็กเล็ก ที่ได้เตรียมความพร้อมอย่างดี ย่อมทำให้การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาง่ายขึ้นมาก เพราะเด็กเข้าใจและมีประสบการณ์มาแล้ว ถึงกระนั้นก็ตาม เรายังพบว่าการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร ทำให้เด็กไปเรียนต่อระดับมัธยมด้วยความยากลำบาก การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ยังมุ่งเน้นความจำ ขาดการให้เด็กได้ปฏิบัติที่เป็นชีวิตจริง มาตรฐานที่คำนึงถึงยังเป็นเพียงมาตรฐานด้านเนื้อหาสาระตามหลักสูตร แต่ขาดมาตรฐานด้านทักษะและการปฏิบัติงาน การประเมินผลยังมุ่งเน้นรายงานเป็นระดับคะแนน แต่ขาดมาตรฐานด้านทักษะและการปฏิบัติงาน การประเมินผลยังมุ่งเน้นรายงานเป็นระดับคะแนน มากกว่าจะรายงานว่าเด็กทำอะไรได้บ้าง เช่น อ่านหนังสือได้คล่อง นาฬิกากี่คำ บวกเลขได้คล่องแคล่วอย่างไร ลบเลขได้คล่องเป็นอย่างไร เป็นต้น

5.3.3 ระดับมัธยมศึกษา ในระดับนี้เราต้องการผลลัพธ์ที่บังเกิดทักษะหลาย ๆ อย่างขึ้นกับตัวผู้เรียน ทั้งทักษะด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลข และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นเองโดยเพิ่มพูนสติปัญญาอย่างหลากหลาย ทั้งด้านมิติสัมพันธ์ดนตรีสัมพันธ์ ภาษา การคิดคำนวณ ความสามารถทางกาย การปรับตัวเข้าสังคม และการเข้าใจตนเองเหล่านี้ แต่ปัจจุบันพบว่า ความสามารถของนักเรียนเพียงสองอย่างที่มุ่งเน้นเป็นอันมากคือภาษาและคณิตศาสตร์ แต่ผลที่ได้เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ แล้วยังไม่อยู่ในขั้นที่น่าพอใจ จนทำให้นักเรียนร้องทุกข์ว่าขาดทักษะในการเขียนและกาเขียนแบบอ้างอิง ขาดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่างเป็นต้น

6. ภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ บริหารงานวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ภารกิจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กมล สุคประเสริฐ. 2544 : 104-106 ; ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2544 : 24-39 และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 129 -136) พบว่าภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี ดังนี้

6.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

- 6.1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 6.1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6.1.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 6.1.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 6.1.5 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6.1.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 6.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6.1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชา

6.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

- 6.2.1 การจัดตั้งงบประมาณ
- 6.2.2 การจัดสรรงบประมาณ
  - 6.2.2.1 การจัดสรรงบประมาณ
  - 6.2.2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
  - 6.2.2.3 การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
  - 6.2.2.4 การรายงานผล
- 6.2.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
  - 6.2.3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ
  - 6.2.3.2 การตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต
- 6.2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

ที่หลากหลาย

- 6.2.4.1 ทู่นการศึกษา
- 6.2.4.2 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 6.2.4.3 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 6.2.4.4 การจัดการทรัพยากร
- 6.2.4.5 การส่งเสริมการบริหารจัดการรายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบ

6.2.5 การบริหารการเงิน

- 6.2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง
- 6.2.5.2 การรับเงิน
- 6.2.5.3 การเก็บรักษาเงิน
- 6.2.5.4 การจ่ายเงิน
- 6.2.5.5 การนำส่งเงิน

6.2.6 การบริหารบัญชี

- 6.2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 6.2.6.2 การจัดทำทะเบียนทางการเงิน
- 6.2.6.3 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 6.2.6.4 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

6.2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

- 6.2.7.1 การวางแผนจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.2 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ
- 6.2.7.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.4 การจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 6.2.7.6 การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์

6.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

- 6.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
- 6.3.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.3.3 การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.3.4 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - 6.3.4.1 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

ที่หลากหลาย

- 6.2.4.1 ทูการศึกษา
- 6.2.4.2 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 6.2.4.3 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 6.2.4.4 การจัดการทรัพยากร
- 6.2.4.5 การส่งเสริมการบริหารจัดการรายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบ

6.2.5 การบริหารการเงิน

- 6.2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง
- 6.2.5.2 การรับเงิน
- 6.2.5.3 การเก็บรักษาเงิน
- 6.2.5.4 การจ่ายเงิน
- 6.2.5.5 การนำส่งเงิน

6.2.6 การบริหารบัญชี

- 6.2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 6.2.6.2 การจัดทำทะเบียนทางการเงิน
- 6.2.6.3 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 6.2.6.4 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

6.2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

- 6.2.7.1 การวางแผนจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.2 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ
- 6.2.7.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.4 การจัดหาพัสดุ
- 6.2.7.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 6.2.7.6 การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์

6.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

- 6.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
- 6.3.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.3.3 การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.3.4 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - 6.3.4.1 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

6.3.4.2 การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้ม

6.3.5 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.5.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6.3.5.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา

6.3.6 การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ

6.3.7 เงินเดือนและค่าตอบแทน

6.3.8 การเลื่อนขั้นเงินเดือน

6.3.9 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.10 การลาศึกษาต่อ

6.3.11 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

6.3.12 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

6.3.13 มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

6.3.14 การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.15 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.15.1 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

6.3.15.2 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

6.3.16 การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

6.3.17 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

6.3.18 การอุทธรณ์

6.3.19 การร้องทุกข์

6.3.20 การลาออกจากราชการ

6.3.21 การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

6.3.22 งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.23 งานยกเว้นคุณสมบัติ เช่น การยกเว้นการเกณฑ์ทหาร

6.3.24 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

6.4 ด้านการบริหารทั่วไป

6.4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

6.4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

6.4.3 การวางแผนการศึกษา

6.4.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์

6.4.3.2 แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี

6.4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

6.4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

6.4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

6.4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6.4.8 การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ

6.4.9 การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร

6.4.10 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

6.4.11 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

6.4.12 การรับนักเรียน

6.4.13 การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือสถานศึกษา

6.4.14 การอำนวยความสะดวกและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและ

ตามอัธยาศัย

6.4.15 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

6.4.16 การทัศนศึกษา

6.4.17 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

6.4.18 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

6.4.19 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน

องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

6.4.20 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

6.4.21 งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงาน

6.4.22 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ปัญหาอุปสรรคของการบริหารและการจัดการศึกษา

ในที่นี้จะกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษา โดยอาศัยการสรุปและสังเคราะห์จากรายงานการประเมินผลใน 5 ด้าน คือด้านการบังคับใช้กฎหมายปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง โดยภาพรวมและเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้และการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียน รายงานประเมินผลเหล่านี้ จัดทำโดยทีมนักวิชาการชุดต่างๆภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ผู้เขียนได้เลือกประเด็นข้อสรุปด้านปัญหาและอุปสรรคซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องตระหนักและพยายามปฏิรูปการศึกษาให้ดีขึ้น มาใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอและขยายความ ดังต่อไปนี้คือ (สำนักข่าวมุสลิมไทยโพสต์. ออนไลน์. 2551 : 2)

1.1 การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายปฏิรูปการศึกษา สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักเลขาธิการการศึกษาได้ทำรายงานผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาในรอบปี 2548 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการจัดประชุมสัมมนา ได้ประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนเห็นว่ายังใช้อธิบายสถานะการจัดการศึกษาในช่วงปี 2549 – 2550 ได้อยู่ เนื่องจากระบบการศึกษาไทยขึ้นอยู่กับระบบราชการที่ใหญ่โตหะเทอะและการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นนั้นได้ช้ามาก

1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาที่กฎหมายระบุว่ารัฐต้องจัดให้เปล่าอย่างมีคุณภาพ 12 ปีอย่างทั่วถึง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 78.9 เห็นว่ายังดำเนินการไม่ทั่วถึง ผลการดำเนินงานมีคุณภาพร้อยละ 70.5 และในเรื่องอัตราค่าจ้างครูอาจารย์ที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง ตลอดจนคุณวุฒิศู พบว่าร้อยละ 92.62 เห็นว่าอัตราค่าจ้างครูที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางนั้นยังไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน จำนวนนักเรียนและชั้นเรียนที่ต้องรับผิดชอบ ด้านการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พบว่า ร้อยละ 36.8 ของกลุ่มตัวอย่างไม่พบการเก็บค่าใช้จ่าย และร้อยละ 63.2 พบว่ามี การเก็บค่าใช้จ่าย โดยเก็บเป็นค่าเรียนคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ค่าไฟฟ้าสำหรับห้องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ค่าจ้างครูสอนพิเศษในวิชาเอกเหนือจากหลักสูตรอื่น ๆ ค่ากิจกรรมการเรียนการสอนพิเศษ ค่าอุปกรณ์กีฬา และค่าบำรุง

1.3 สิทธิและโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีความสามารถพิเศษ นโยบายการจัดการศึกษาให้แก่ผู้พิการได้ทั่วถึง พบว่าการดำเนินงานสามารถจัดได้อย่างทั่วถึงร้อยละ 65.8 ยังไม่ทั่วถึง 34.2 โรงเรียนส่วนใหญ่จัดการศึกษาให้ผู้พิการ

เฉพาะในระบบ โรงเรียน ส่วนการจัดการศึกษาเพื่อให้เอื้อกับผู้เรียนที่ด้อยโอกาสเป็นพิเศษ ยังมีการดำเนินการน้อยมาก

1.4 การศึกษาภาคบังคับ การแจ้งให้ผู้ปกครองให้ได้ทราบล่วงหน้าก่อนเด็กเข้าเรียน ในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี พบว่ามีการดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็ก ทราบก่อนเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 75.4 และไม่ได้แจ้ง 24.6 สาเหตุ เนื่องจากการกำหนดเขตพื้นที่ความรับผิดชอบระหว่างสำนักงานพื้นที่การศึกษากับองค์กรปกครอง ท้องถิ่นเฉพาะ โรงเรียนใหญ่ๆ ในพื้นที่เขตเมืองยังไม่ชัดเจน และเห็นว่าการแจ้งและไม่แจ้งมีผล ไม่ต่างกัน การแจ้งเป็นภาระของเขตพื้นที่การศึกษา

1.5 การเรียนการสอนที่ชี้ให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ชี้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดมีร้อยละ 61.3 และร้อยละ 40.17 มีความเห็นว่าสถานศึกษาบางแห่งเท่านั้น ที่ชี้ให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยสรุปผล การดำเนินงานในหมวดซึ่งกำหนดให้มีการเรียนการสอนต้องชี้ให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ทั้งทางด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริม สนับสนุนสื่อเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียน สามารถเรียนได้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับในเขตพื้นที่การศึกษา ยังดำเนินการอยู่ในระดับร้อยละ 50-60 เท่านั้น

1.6 บทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพื้นที่การศึกษา มีผู้เห็นว่าหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาคณะกรรมกรเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดใน กฎกระทรวงนี้เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 70.5 และยังไม่เหมาะสมร้อยละ 29.5 อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่เห็นว่าควรสรรหาให้ได้เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มวิชาชีพอย่างแท้จริง และการเลือกประธานกรรมการ ควรให้กรรมการเลือก กันเอง คณะกรรมการพื้นที่การศึกษาที่ได้มักไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะบทบาท ในการพัฒนาการศึกษา และมักสรรหาได้จากกลุ่มข้าราชการด้วยกันเอง ผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ มักมี ลักษณะกระชุกไม่กระจาย ควรให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ชัดเจน ขั้นตอนและวิธีการสรรหาควร โปร่งใส บริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก

1.7 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่าร้อยละ 66.3 เห็นว่า หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคณะกรรมกรสถานศึกษาเหมาะสมดีแล้ว อย่างไรก็ตามการสรรหา กรรมการสถานศึกษามักจะ ได้กรรมการที่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา และไม่เห็น ความสำคัญของการศึกษา หลายโรงเรียนสรรหาคณะกรรมกร โดยการเชิญบุคคลมาสมัครเนื่องจาก ผู้แทนตามกฎหมายนั้นหายาก กรรมการบางโรงเรียนมีการมีส่วนร่วมตัวมากไม่มีเวลาให้กับการพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน การกำหนดคุณสมบัติกรรมการแบบเฉพาะเจาะจงเกินไปทำให้สรรหา

ได้ยาก เสนอให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาโดยให้โรงเรียนมีส่วนร่วม และควรให้มีการฝึกอบรมกรรมการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ให้เห็นความสำคัญและสามารถสละเวลามาปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มที่ ควรจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู/อาจารย์ในสถานศึกษา นอกจากนี้กรรมการสถานศึกษา ควรได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทนตามสมควร

1.8 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

1.9 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถานประกอบการ การดำเนินงานในเรื่องสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถานประกอบการเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการได้ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ มีความพร้อมในด้านการอำนวยความสะดวกในระดับ 66.9 มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยสถานประกอบการอยู่ในระดับร้อยละ 60.4 ในขณะที่พนักงาน/ลูกจ้าง ของสถานประกอบการมีความต้องการให้สถานประกอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับร้อยละ 47.60 และเห็นว่าสถานประกอบการมีความพร้อมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับร้อยละ 23.80 เท่านั้น

2. การประเมินด้านการบริหารการจัดการศึกษา

ในการประเมินด้านการบริหารการจัดการศึกษา พบว่าปัญหาที่ยังคงอยู่มีดังนี้

2.1 ยังไม่มีการตระหนักถึงความสำคัญการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเล็กอย่างมีคุณภาพ ทั้งที่การศึกษาวัยนี้สำคัญที่สุด เพราะสมองของเด็กเล็กพัฒนามากที่สุด และเป็นการวางรากฐานที่จะช่วยให้เด็กในช่วงอายุต่อ ๆ ไปเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในช่วงปี 2549-2550 แม้จะสามารถจัดได้เป็นสัดส่วนต่อประชากรในวัยเดียวกันสูงขึ้นกว่าปี 2547-2548 แต่ก็มีปัญหาเรื่องครู/พี่เลี้ยงที่สอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่มักใช้ครุอัตราจ้างที่มีคุณวุฒิต่ำ ไม่ได้จบการศึกษาและหรือได้รับการฝึกอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้ว่าหลายแห่ง จัดครูที่มีคุณภาพต่ำสุดเท่าที่มีอยู่ เช่น สุขภาพไม่ดี สูงอายุ เบี่ยงเบนทางเพศ ครุอัตราจ้าง มาสอนเด็กอนุบาล เพราะครูประจำการไม่ชอบสอน เนื่องจากงานดูแลเด็กเล็กเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความเอาใจใส่มาก และเพราะผู้บริหารครูส่วนหนึ่งคิดเอาง่าย ๆ ว่าเด็กเล็กยังโง่งอยู่ ให้ใครมาสอนก็ได้ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด และการใช้ครูที่มีความรู้และวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ จะมีผลกระทบต่อการวางรากฐานไปตลอดชีวิต

2.2 เด็กในวัยเรียนอายุ 6-14 ปี ยังไม่สามารถเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับได้ครบทุกคน ซึ่งสาเหตุแรกเนื่องจากผู้ปกครองบางคนละเลยไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน และไม่มีการติดตามว่าเป็นเรื่องที่ทำผิดกฎหมายที่ว่าพ่อแม่ต้องส่งเด็กทุกคนให้เรียนการศึกษาภาคบังคับ ในฐานะพลเมืองของรัฐ สาเหตุต่อมาคือเกิดจากการออกกลางคันของเด็ก เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ การย้ายตามครอบครัวไปประกอบอาชีพอื่น ๆ แล้วไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ ระบบการส่งต่อเด็กระหว่างโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีระเบียบการรับนักเรียนที่ยุ้งยาก นอกจากนี้ยังมีสาเหตุเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนยังไม่ตอบสนองความต้องการของเด็กค้อยโอกาสและยากจน มีปัญหาเด็กเร่ร่อนที่ไม่ได้เข้าเรียน ฯลฯ นอกจากกลุ่มเด็กวัยที่ควรได้เรียนภาคบังคับจะไม่ได้เรียนจำนวนมากพอสมควรแล้ว เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ไม่ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือออกกลางคันก็ยังมีสัดส่วนสูงด้วยเช่นกัน

2.3 ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายยังนิยมเรียนประเภทสามัญศึกษามากกว่าสายอาชีวศึกษาส่งผลให้สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มได้ไม่มาก ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง จะส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานระดับกลางเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

2.4 ปัญหาสถานศึกษาอาชีวะส่วนใหญ่อยู่ในเมือง ไม่กระจายตัวไปในชนบท ทำให้เด็กในชนบทไม่สามารถเรียนได้ เนื่องจากการเดินทางเข้ามาเรียนในตัวเมืองทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งสถานศึกษาอาชีวะเองก็ยังมีปัญหาภาพพจน์ว่าเด็กเกเร ชอบตีกัน ไม่ค่อยมีคุณภาพทำให้ผู้ปกครองที่มีค่านิยมอยากให้ลูกทำงานนั่งโต๊ะมากกว่างานช่างหรืองานแรงงานอยู่แล้วไม่นิยมส่งลูกเข้าเรียนในอาชีวศึกษา ทั้งหมดจำนวนและสัดส่วนของผู้เรียนอาชีวะเพิ่มได้น้อย

2.5 การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งเด็กมีปัญหาเด็กปัญญาเลิศ ยังดำเนินการได้ไม่มากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่ารัฐจะเขียนไว้ในนโยบายว่าให้ความสำคัญมากขึ้นก็ตาม เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่มีองค์ความรู้และงบประมาณพอเพียง ไม่มีการสำรวจจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างแท้จริง ขาดองค์ความรู้ในการจัดการขาดเครื่องมือในการคัดกรอง ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน และการประสานเชื่อม โยงระหว่างหน่วยงาน

2.6 การจัดทำกฎหมายเพื่อให้บุคคลและสถาบันทางสังคมต่างๆมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับยังดำเนินการล่าช้า ไม่มีการรณรงค์เรื่องความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาให้คนภายนอกสนใจ ทำให้การมีส่วนร่วมของบุคคลและสถาบันเหล่านี้ยังมีน้อย ทั้งเมื่อมีบุคคลภายนอกมาขออนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการจัดการศึกษาและการจัดทำแผนการจัดการศึกษา โดยบุคคลภายนอก ทำให้การดำเนินการล่าช้า

ในการรับนักเรียนชั้นประถมปลายเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมต้น สถาบันอาชีวศึกษาขยายเป็นปวส. และ ปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษามีครูอาจารย์ด้านไหนมากหรือคิดว่าสาขาไหนมีคนนิยมเรียนมาก ก็จะขยายสาขานั้น ๆ ไม่ได้มีการประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อที่สถาบันแต่ละแห่งจะผลิตด้านที่ตนชำนาญ ให้มีคุณภาพมากกว่าจะเน้นปริมาณ สถาบันการศึกษาของรัฐไม่ควรขยายตัวทางปริมาณมากไป น่าจะเปิดทางให้สถาบันเอกชนบ้าง รวมทั้งควรมีการพิจารณาในระดับประเทศว่า ควรขยายการรับ นักเรียนนักศึกษาในด้านที่ยังขาดแคลนด้านไหนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ยังขาดความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษา สถานศึกษา ทั้งของรัฐและ เอกชน ในทุกระดับการศึกษา

2.8 ยังขาดการปรับระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

2.9 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ขาดการจัดระบบและจัดหมวดหมู่แหล่งเรียนรู้ และหน่วยงานที่ดำเนินการมีลักษณะต่างหน่วยงานต่างทำ ห้องสมุดในสถานศึกษาในระบบและสถาบันต่าง ๆ ยังไม่เปิดกว้างให้ประชาชนทั่วไปเข้ารับการบริการอย่างกว้างขวาง

2.10 สถานศึกษาในระบบยังไม่ได้รับการสนับสนุนและแรงจูงใจที่เพียงพอจากรัฐ ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้บริหารและครูคิดอยู่ในกรอบการทำงาน ตามภาระหน้าที่ขั้นต่ำในระบบมากกว่าจะคิดถึงเป้าหมายในวงกว้างว่าสถานศึกษาที่ดีอยู่แล้วอาจ ช่วยให้บริการประชาชนมีการศึกษาเพิ่มมากขึ้นได้ เหตุผลหนึ่งคือภาระงานการศึกษาในระบบก็มี มากอยู่แล้ว แต่เหตุผลใหญ่คือผู้บริหารและครูคิดในกรอบข้าราชการมากกว่าคิดในแก่นักพัฒนา/ นักปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนทั้งหมด

2.11 การกำหนดกฎเกณฑ์ การดำเนินงานเทียบผลการศึกษาให้ผู้เรียนที่มี ประสบการณ์เรียนนอกระบบ ตามอัธยาศัย หรือย้ายมาจากที่อื่น เป็นไปค่อนข้างล่าช้า เพราะ เป็นเรื่องใหม่และนักบริหารครูอาจารย์คิดอยู่ในกรอบเก่ามากเกินไป สถาบันบางแห่งรวมทั้ง สถาบันอุดมศึกษาไม่ประสงค์จะรับเทียบโอนให้ผู้เรียนที่มีประสบการณ์หรือย้ายมาจากที่อื่น เพราะต้องการให้ตั้งต้นลงทะเบียนเรียนใหม่ที่สถาบันของตนเอง ทำให้การจัดการศึกษาไม่คล่องตัว ยืดหยุ่นในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

3. ปัญหาด้านการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา

แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาด้านบริหารจัดการแนวคิดหนึ่งที่ได้นำไปใช้แล้วคือ เปลี่ยนจากการบริหารแบบกระจายงานไปสู่สำนักงานประจำจังหวัดและอำเภอ (โดยแยกเป็น หน่วย ที่ดูแลประถมและหน่วยที่ดูแลมัธยม) เป็นเขตการศึกษา 175 เขตที่ดูแลทั้งประถมมัธยม และ การศึกษาอื่น ๆ แทน การเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารดังกล่าว มีผลดีผลเสียอย่างไร

น่าจะพิจารณาได้จาก การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ที่มี 175 แห่งทั่วประเทศเมื่อสิ้นสุุดปีงบประมาณ 2548 ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ทำไว้ ดังต่อไปนี้ สำนักงาน สพท. ที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการและช่วยเหลือให้บริการ สถานศึกษา ได้ในระดับที่พึงพอใจมี 81 เขต มีความพร้อมพอสมควร 64 เขต ต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน 28 เขต และต้องมีการเปลี่ยนแปลง 2 เขต และปัญหาและอุปสรรคของการบริหารแบบเขตพื้นที่การศึกษาที่สำคัญคือ

3.1 จำนวนบุคลากรในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) มีความแตกต่างกันมาก ทั้งที่ภารกิจเหมือนกัน บุคลากรจะนิยมไปอยู่ที่ สพท.เขต 1 ในตัวจังหวัด ทำให้เขต 1 มักมีบุคลากรเกินกรอบอัตราที่กำหนด ส่วนเขตอื่น ๆ จะมีจำนวนบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนศึกษานิเทศก์ที่สามารถนิเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ ทำให้ สพท. เขตอื่น ๆ นอกจากเขต 1 ดำเนินงานตามภารกิจได้ไม่สมบูรณ์

3.2 ข้าราชการ กพ. ใน สพท. ขาดโอกาสในทุกเรื่อง และไม่ได้รับการพัฒนา ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) 175 แห่ง มีบริบทที่ต่างกัน บางเขตมีโรงเรียนที่ต้องดูแลมาก ทำให้ดูแลได้ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลจากสำนักงานเขต ทำให้การประสานงานและการติดต่อสื่อสารล่าช้า ผู้บริหารและครูต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายมาก (ปัญหานี้ได้มีผู้เสนอให้เพิ่มเขตพื้นที่การศึกษาเป็น 295 เขต)

3.4 การแบ่งบทบาทอำนาจหน้าที่ระหว่างสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งหน่วยงานส่วนกลางยังขาดความชัดเจน โดยยังคงมีการบังคับบัญชาจากส่วนกลาง มีการสั่งการมาก ซึ่งขัดกับหลักการกระจายอำนาจ และหนังสือสั่งการส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือด่วนที่สุดจากส่วนกลางให้ สพท.ส่งต่อ ไปให้โรงเรียน โดยที่ทั้ง สพท.และโรงเรียนไม่มีโอกาสบริหารจัดการเอง

3.5 การยุบเลิกหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับจังหวัดและอำเภอและจัดตั้งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การเชื่อมโยงประสานงานกับหน่วยงานอื่นในระดับจังหวัดและอำเภอในการนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติค่อนข้างมีปัญหา

3.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ใช่เขต 1 ที่อยู่นอกตัวจังหวัดมักไม่มีความพร้อมทั้งในเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และบุคลากร โดยเฉพาะในจังหวัดที่มี 3 เขต ขึ้นไป ทำให้สำนักงานเขตนอกตัวจังหวัดปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ และไม่สามารถให้บริการแก่สถานศึกษาและครูในพื้นที่อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

3.7 วัฒนธรรมองค์กรเดิมซึ่งบุคลากรส่วนหนึ่งที่เคยอยู่กับกรมสามัญศึกษาและส่วนหนึ่งเคยอยู่สำนักงานประถมศึกษาฯยังผูกติดกับผู้บริหาร สพท. ทำให้วัฒนธรรมองค์กรของแต่ละ สพท. ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (เนื่องจากบุคลากรจากสำนักประถมมีมากกว่า จึงมักได้ตำแหน่งบริหารและทำให้บุคลากรจากกรมสามัญศึกษาอึดอัดและเรียกร้องให้มีการเพิ่มเขตเพื่อดูแลมัธยมศึกษาโดยตรง)

3.8 กรรมการเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีบทบาท เนื่องจากมีการประชุมบ่อยมาก ผู้อำนวยการเขตพื้นที่ซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดการประชุม บางแห่งประธานกรรมการเขตพื้นที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติงาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทเป็นเสมือนที่ปรึกษาเท่านั้น การตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหาร คณะกรรมการบางท่านยังไม่เข้าไปในบทบาทของตนเองขาดความพร้อมและศักยภาพ

3.9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ออกมาล่าช้า ระเบียบการปฏิบัติต่าง ๆ ก็ไม่ชัดเจน ทำให้เขตพื้นที่ศึกษาดำเนินงานตามภารกิจได้ไม่สมบูรณ์ เช่น เรื่องการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษารูปแบบต่าง ๆ

3.10 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า การกระจายอำนาจให้สถานศึกษานั้นไม่ได้กระจายอำนาจอย่างแท้จริง สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเรื่องวิชาการและบริหารทั่วไปเท่านั้น ส่วนเรื่องงบประมาณและการบริหารงานบุคลากรสถานศึกษาไม่มีอำนาจในการบริหารจัดการอย่างแท้จริง การสรรหา การคัดเลือก การพิจารณาความดีความชอบบุคลากร การลงโทษข้าราชการที่มีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ยังขึ้นอยู่กับเขตพื้นที่การศึกษา โดยสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความต้องการหรือความเห็นขึ้นไป ส่วนการโอนโยกย้ายบุคลากรภายในเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในส่วนกลาง ทำให้บ่อยครั้งโรงเรียนไม่ได้บุคลากรตรงกับความต้องการของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษามากมาย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาอย่างจริงจัง และทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายจะให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพขึ้น ดังนั้นการประเมินด้านกระบวนการเรียนรู้และผลกระทบต่อผู้เรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญ การติดตามประเมินผลด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลผู้เรียนและรับเข้าเรียนต่อ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ICT เพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาครูคณาจารย์ ด้านการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านความรู้ด้าน

วิชาการ 5 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ด้าน การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ วิชาการ ทักษะความคิด ทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะการทำงาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปก็คือ การปฏิรูปการศึกษาซึ่งประสบความสำเร็จในระดับจำกัด ไม่ว่าจะ ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย การบริหารจัดการโดยรวม การบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและคุณลักษณะของผู้เรียน เพราะการ ปฏิรูปการศึกษาต้องการการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพอย่างรอบด้านและอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะการ พัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร ครูอาจารย์ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการปฏิรูประบบการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือระบบการบริหารงาน นักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตาม สถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัด การศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรี ปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยา เขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์

ของมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกันเพศชายมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อใจในขณะเดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยภาพรวม

ธัญวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนคติของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนคติของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนคติของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุริยกานต์ ยี่แก้งเอี่ยม (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของสถาบัน ราชภัฏอุบลราชธานีในทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและประชาชนทั่วไปในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ในด้านต่างๆ ของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีในทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและประชาชนทั่วไปอยู่ในระดับดี หรืออาจเรียกได้ว่าสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีมีภาพลักษณ์เชิงบวก เฉลี่ย 3.71

โดยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 82.5 สนใจเข้ามาศึกษาในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี เพราะสะดวกในการเดินทาง สาขาวิชาที่เปิดสอนมีคุณภาพดีเมื่อเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่อื่น ๆ สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่อื่น ตามลำดับ แต่ทั้งนี้พบว่ามึนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงร้อยละ 4.0 และประชาชนทั่วไปร้อยละ 1.5 เท่านั้น ที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี และการเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีจัดขึ้นนั้นมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงร้อยละ 37.6 และประชาชนร้อยละ 24.2 เท่านั้นที่เคยมาชมกิจกรรมของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี และการเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีจัด

ชั้นนั้นมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงร้อยละ 37.6 และประชาชนร้อยละ 24.2 เท่านั้น ที่เคยมาชมกิจกรรมของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งในจำนวนที่เข้าชมกิจกรรมที่สถาบันฯ จัดขึ้น ส่วนใหญ่มีความประทับใจในกิจกรรมของสถาบัน

สุภารัตน์ ม่วงศิริ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน เขตกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของโรงเรียนอนุบาลตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่เป็นจริงทุกด้าน และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด เมื่อศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครองพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลทุกด้านมีความแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

สมิท (Smith. 1971 : 2377) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทตัวแทนประชาชนในการวางแผนและพัฒนาการศึกษา พบว่า

1. คณะกรรมการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนและประชาชนมีความต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาการศึกษา
2. คณะกรรมการจากประชาชน ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนดำเนินการเพียงลำพังผู้เดียว โดยที่คณะกรรมการไม่ได้มีส่วนร่วมรับรู้
3. เครื่องมือที่ใช้ติดต่อไปเพียงพอ มีข้อเสนอแนะให้แจ้งนโยบายการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

ฮาคาเนน (Hakanen. 1975 : 6004) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในมลรัฐเซาท์คาถา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในมลรัฐเซาท์คาโกต้า ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียนและการศึกษาได้เสนอแนะให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากขึ้น
2. ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อภายในชุมชนทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน

3. เครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะให้แจ้งนโยบายติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแจ้งจุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

เบเคอรา (Becerra. 1980 : 6887-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทและความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับตัวแทนประชาชน ในการวินิจฉัยปัญหาของโรงเรียนที่ต้องการอาศัยการตัดสินใจร่วมกันของผู้บริหาร โรงเรียนและตัวแทนชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและตัวแทนชุมชนจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษาตามบทบาทหน้าที่และนโยบายที่ได้ตกลงกันไว้ว่า และนอกจากนั้นยังพบอีกว่า

1. ผู้บริหารจะต้องเข้าใจและสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชน อีกทั้งพร้อมที่จะเข้าร่วมกับชุมชนในทุกโอกาส
2. ทักษะคติอันที่ไม่พึงประสงค์ของแต่ละฝ่ายจะเป็นปัญหาสำคัญหรือเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมปฏิบัติงานร่วมกัน
3. ในการเข้าร่วมของประชาชนหรือชุมชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจะต้องมีการฝึกฝนอบรมและเตรียมการก่อนพบปะสนทนา
4. ผู้บริหาร จะต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับตนเองและไม่ควรคาดหวังเกี่ยวผลที่ควรจะได้สูงเกินไปในการเข้าร่วมกับชุมชนแต่ละครั้ง

เรย์ (Ray. 1980 : 492) ได้วิจัยเรื่อง ภารกิจของครูใหญ่โรงเรียนอุดมศึกษาที่เซาท์คาร์โรไลนา ซึ่งได้รับการเลือกสรรให้เป็นโรงเรียนชุมชน โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนศึกษาธิการจังหวัด คณะกรรมการโรงเรียน ประธานผู้ปกครองและร้อยละ 10 ของครูที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน พบว่า

1. ความคาดหวังของครูใหญ่ที่เข้ากันได้อย่างสมเหตุสมผลกับกลุ่มที่แตกต่างกันในขอบเขตของการวางแผนโรงเรียน บุคลิกภาพของนักเรียน ภาวะผู้นำชุมชนและการจัดการศึกษาโรงเรียน
2. เจคติของครูใหญ่ในฐานะผู้อำนวยการความสะดวกและเป็นบุคคลที่เชื่อถืออำนาจต่อโปรแกรมการเรียนการสอนมากกว่ามีกิจกรรมร่วมกัน
3. ครูใหญ่จะต้องเกี่ยวข้องกับอิทธิพล อำนาจหน้าที่ และการตัดสินใจในนโยบายของโรงเรียน
4. การรายงานของคณะกรรมการโรงเรียน มีอัตราความสัมพันธ์ที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด

5. ข้อมูลในการสนับสนุนจากประชาชนมีผลต่อความสัมพันธ์กับนโยบายทางการศึกษา

6. ข้อมูลที่พบสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้ปกครอง ครู และครูใหญ่ ที่ต้องการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาในรูปคณะกรรมการเป็นของตนเอง

7. ข้อมูลที่พบคณะกรรมการ โรงเรียนที่มาจากบุคคลหลายฝ่ายมีความขัดแย้งกัน อยู่เสมอแต่ก็เป็นเหตุผลในการพัฒนางาน

พอลอซซี่ (Pallozzi. 1981 : 1481) ได้วิจัยรูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของโรงเรียนท้องถิ่น ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยสอบถาม คณะกรรมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่ใช้ในการศึกษาควรขยายออกไปเป็นรูปแบบของ ชุมชนเมืองด้วย การจัดการศึกษาโรงเรียนท้องถิ่นควรร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย โรงเรียนไม่ควรติด อยู่นโยบายที่ตรงกับความสามารถของตนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ควรร่วมมือกันทั้ง 2 ฝ่าย คือ โรงเรียนไม่ควรติดอยู่กับนโยบายมากนัก ส่วนฝ่ายชุมชนควรจะ เกี่ยวข้องกับนโยบายที่สัมพันธ์กันกับความสามารถที่ตัวเองได้รับและสิ่งที่โรงเรียนควรคำนึงถึง ความรับผิดชอบกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ การปฏิบัติจะต้องเป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง

ฮาโรลด์ (Harold. 1983 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอำนาจบทบาทของคณะกรรมการ โรงเรียนในการบริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาท หน้าที่สำคัญมากในการกำหนดนโยบายและการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของ ท้องถิ่น

คิง (King. 1984 : 1593 -A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โรงเรียนในฐานะเป็นชุมชนกับความ สัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถ ลดความแตกแยกของชุมชนได้โดยการสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการประชาธิปไตย โดยให้เกิด ความรู้สึกว่าเป็นของชุมชน ผู้ศึกษาได้ผลการวิเคราะห์วิจัยที่บุคคลอื่นได้วิจัยไว้แล้ว ผลการศึกษาพบว่า หากเปิดโอกาสให้บุคคลได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือมีส่วนร่วมในการสร้าง กฎเกณฑ์นั้นไว้ และจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์มากขึ้น ถ้าบุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเป็นผู้ มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโรงเรียนจะทำให้ความขัดแย้งต่างๆ ที่มีลดน้อยลง

คลิกเลย์ (Quigley. 1993 : abstract) ได้ศึกษา การปกครองโรงเรียนตามการรับและ ความคาดหวังของการศึกษานิเทศก์และคณะกรรมการ โรงเรียน ที่มีต่อบทบาทของตนด้าน มนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน

ระหว่างคณะกรรมการ โรงเรียนและศึกษานิเทศก์ในบทบาทที่แท้จริงและบทบาทที่คาดหวังในอุดมคติของศึกษานิเทศก์ และคณะกรรมการโรงเรียนที่แตกต่างกันบทบาทที่คาดหวังในด้านการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มของคณะกรรมการ โรงเรียนด้านการปฏิสัมพันธ์ของคณะกรรมการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการเรียนรู้ที่เป็นจริงของทั้งกลุ่มในโรงเรียนต้องประมาณ การติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการและทักษะทางวิชาชีพ การสื่อสารที่ชัดเจน และเปิดเผยยังคงเป็นกุญแจที่มีประสิทธิภาพในสัมพันธภาพระหว่างคณะกรรมการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์

มิลเลอร์ (Miller. 1996 : 475) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐสจวร์ตเจียน โดยได้ทำการศึกษาถึงสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนในปัจจุบันและบทบาทหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนต้องการที่จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่ เต็มบทบาทและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาจำเป็นต้องมีคณะกรรมการโรงเรียน

สรุปได้ว่าทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยในต่างประเทศ ต่างก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน เพราะผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กนักเรียนมากที่สุด เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาทั้งโดยตรงและทางอ้อม ดังนั้นภาพลักษณ์ของโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สังคม ตลอดจนเป็นแหล่งการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของบุตรหลานเยาวชนของชาติ อันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่จะไปพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,436 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ จากการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนได้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 44) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากรผู้ปกครอง	กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง
บ้านหนองใหญ่	751	158
บ้านหนองกบ	193	41
บ้านหนองไผ่	203	43
บ้านสวายตางวน	289	61
รวม	1,436	303

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 2 ฉบับ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดของภาพลักษณ์ที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. วิธีสร้างและหาคุณของเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2.2 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและเอกสารตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำสาระความรู้จากข้อ 2.1 – 2.2 มาประมวลสร้างเป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษา
ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมา
ปรับปรุง แก้ไขเนื้อหาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

2.5 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหาและกับจุดประสงค์
(IOC) และพิจารณาประเมินความสอดคล้อง ตลอดจนแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ
จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

2.5.1 นางนพคุณ ทองบ่อ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วุฒิ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา)

2.5.2 นายอนุชิต คำดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสวายตางวน
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
วุฒิ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)

2.5.3 นายสรวิทย์ ไรจนวรรณ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์
ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วุฒิ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา)

ผลการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

2.6 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงข้อคำถามตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไป
ทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.7 จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองใช้ (Try Out) มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจ
จำแนก (Discrimination) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.50 - 0.83 และหาความเชื่อมั่น (Reliability)
โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9836

2.8 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ
ความถูกต้องเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดเก็บข้อมูล มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. นำผลของแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ร้อยละ ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน
	f	แทน	จำนวนผู้ปกครองนักเรียน
	n	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 63-64)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามและจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาคมีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นแอลฟา
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนรายข้อ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือ โดยวิธีทดสอบหาอัตราส่วนวิกฤติเป็นรายข้อตาม

วิธีการ t -test

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ t -test เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศและช่วงอายุ มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 322)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทนค่า ค่าสถิติที่ใช้แจกแจงแบบ (t -distribution) ด้วยองศา
ความเป็นอิสระ $n+2-2$

$\bar{x}_1$	แทนค่า	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 1
$\bar{x}_2$	แทนค่า	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทนค่า	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทนค่า	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
N_1	แทนค่า	ขนาดตัวอย่างของกลุ่มที่ 1
N_2	แทนค่า	ขนาดตัวอย่างของกลุ่มที่ 2

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงอายุที่แตกต่างกัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีสูตรดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 95)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_h}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนค่า การแจกแจงของ F
 MS_h แทนค่า ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทนค่า ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - Distribution
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา F- test
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
DF	แทน	ระดับของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) หรือ F- test (ในกรณีที่พบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe'))

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	95	33.60
1.2 หญิง	188	66.40
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	44	15.50
2.2 อายุ 25 – 30 ปี	44	15.50
2.3 อายุ 31 – 35 ปี	24	8.50
2.4 อายุ 36 – 40 ปี	71	25.10
2.5 อายุ 41 – 45 ปี	46	16.30
2.6 อายุ 45 ปีขึ้นไป	54	19.10
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	232	82.0
3.2 มัธยมศึกษา	45	15.90

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3.3 अनुप्रियुญา	3	1.10
3.4 प्रियुญาत्री	2	0.70
3.5 สูงกว่าปรियุญาत्री	1	0.40

จากตาราง 2 พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.40 โดยมีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี ร้อยละ 25.10 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 82.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น ของผู้ปกครอง โดยรวมและเป็นรายด้าน

ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านวิชาการ	3.55	.597	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.45	.611	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	3.64	.662	มาก
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.72	.606	มาก
รวม	3.54	.619	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.64$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนด้านงบประมาณมีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านวิชาการ

ภาพลักษณ์ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา	3.77	.710	มาก
2. หลักสูตรโรงเรียนมุ่งพัฒนาการเรียนรู้เดิมและส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่	3.55	.812	มาก
3. โรงเรียนยึดหลักอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นความเหมาะสมของเด็ก	3.53	.851	มาก
4. โรงเรียนประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	3.60	.858	มาก
5. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นวิชาการอ่านออกเขียนได้	3.81	.797	มาก
6. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเขียนได้ถูกต้องสวยงาม	3.71	.896	มาก
7. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี	3.13	.837	ปานกลาง
8. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย	3.47	.835	ปานกลาง
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับวัย	3.52	.659	มาก
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับวัย	3.51	.778	มาก
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนทักษะการแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย	3.63	.753	มาก
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ	3.42	.921	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
13. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของเด็ก	3.50	.809	ปานกลาง
รวม	3.55	.808	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านวิชาการโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีภาพลักษณ์ในระดับมาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่ 5 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นวิชาการอ่านออกเขียนได้ ($\bar{X} = 3.81$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 7 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี ($\bar{X} = 3.13$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านงบประมาณ

ภาพลักษณ์ด้านงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โรงเรียนสามารถจัดตั้งงบประมาณได้ โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์และงบประมาณระยะปานกลาง	3.33	.792	ปานกลาง
2. โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.47	.782	ปานกลาง
3. การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณภายในโรงเรียนเป็นไปตามแผน	3.47	.851	ปานกลาง
4. โรงเรียนสามารถรายงานผลการดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	3.52	.822	มาก
5. โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาได้	3.60	.829	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. โรงเรียนสามารถบริหารการเงินได้เรียบร้อย	3.35	.813	ปานกลาง
7. โรงเรียนสามารถบริหารพัสดุได้อย่างเป็นระบบ และเกิดความเรียบร้อย	3.41	.800	ปานกลาง
รวม	3.45	.813	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านงบประมาณโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีภาพลักษณ์ที่นิยมในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 5 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 5 โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 1 โรงเรียนสามารถจัดตั้งงบประมาณได้ โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์และงบประมาณระยะปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านบุคลากร

ภาพลักษณ์ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โรงเรียนสามารถประเมินความต้องการอัตรากำลัง และจัดทำแผนอัตรากำลัง	3.40	.830	ปานกลาง
2. โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ได้	3.37	.834	ปานกลาง
3. ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	3.75	.995	มาก
4. ครูฝึกเด็กให้ช่วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นและกล้า แสดงออก	3.87	.849	มาก
5. ครูประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง	3.69	.954	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. ครูมีวาจาสุภาพ อ่อนโยน ชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.67	.979	มาก
7. ผู้บริหารมีบุคลิก ลักษณะโดดเด่น น่าเคารพ เชื่อถือ	3.73	.762	มาก
8. โรงเรียนสามารถดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและคุณงามความดี	3.78	.790	มาก
9. ครูนำสื่อหรือสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เด็กได้ เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	3.54	.911	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าอยู่ เสมอ เช่น ส่งเข้าศึกษาต่อ	3.61	.784	มาก
11. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่ สนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	3.58	.810	มาก
รวม	3.64	.863	มาก

จากตาราง 6 พบว่าภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านบุคลากรโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีภาพลักษณ์ที่นิยมในระดับมาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่ 4 ครูฝึกเด็กให้ช่วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 3.87$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหาบรรจุ แต่งตั้งได้ ($\bar{X} = 3.37$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านการบริหารทั่วไป

ภาพลักษณ์ด้านการบริหารทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. อาคารมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และถาวร	3.86	.730	มาก
2. อาคารตั้งถูกสุขลักษณะ ทิศทางลม แสงเสียงและ กลิ่น	3.78	.750	มาก
3. อาคารเรียนมีอาณาเขตแสดงขอบเขตอย่าง เหมาะสม ปลอดภัย	3.76	.735	มาก
4. อาคารมีสีสันสะอาดตา ให้ความสดชื่น สวยงาม	3.49	.787	ปานกลาง
5. อาคารสถานที่ที่มีความเพียงพอต่อการสนับสนุน ส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา เช่น ห้องสมุด	3.72	.746	มาก
6. มีอาคารสถานที่พอเพียงเหมาะสมต่อจำนวน นักเรียน	3.76	.780	มาก
7. อาคารมีความสะอาด และจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอย อย่างเป็นระเบียบ	3.80	.771	มาก
8. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน	3.85	.714	มาก
9. ห้องเรียนมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัด กิจกรรมเคลื่อนไหว	3.71	.826	มาก
10. ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย	3.67	.830	มาก
11. ห้องเรียนมีมุมแสดงผลงานพัฒนาการเรียนรู้	3.77	.766	มาก
12. โรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนและง่ายต่อ การเดินทาง	3.85	.730	มาก
13. บริเวณโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น สวยงามและ มีความเป็นระเบียบ	3.75	.818	มาก
14. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียนทำให้ เด็กเกิดความอบอุ่น มั่นใจ สนใจ รักและอยาก มาโรงเรียน	3.70	.746	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านการบริหารทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
15. โรงเรียนจัดทำสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์แจ้ง ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ	3.56	.812	มาก
16. โรงเรียนมีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง	3.43	.815	ปานกลาง
รวม	3.72	.772	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีภาพลักษณ์ที่นิยมในระดับมากเช่นกัน ระดับปานกลางมี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่ 1 อาคารมีสภาพมั่นคง แข็งแรงและถาวร ($\bar{X} = 3.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 16 โรงเรียนมีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.43$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อโดยใช้การวิเคราะห์แบบ Independent t-test ปรากฏดังตาราง 8 - 12

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ภาพลักษณ์ด้านวิชาการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนา เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญา	3.65	.872	3.84	.981	1.060	.304
2. หลักสูตร โรงเรียนมุ่งพัฒนาการเรียนรู้เดิม และส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่	3.49	.777	3.57	.872	.028	.867
3. โรงเรียนยึดหลักอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาโดยเน้นความเหมาะสมของเด็ก	3.55	.926	3.53	.803	.136	.713

ตาราง 8 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านวิชาการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. โรงเรียนประสานความร่วมมือระหว่าง ครอบครัวกับชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	3.45	.822	3.67	.926	3.823	.052
5. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้น วิชาการอ่านออกเขียนได้	3.82	.831	3.81	.787	.909	.341
6. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการ เขียนได้ถูกต้องสวยงาม	3.57	.946	3.78	.872	1.237	.267
8. โรงเรียนจัดกิจกรรม การเคลื่อนไหวเพื่อ ส่งเสริมการออกกำลังกาย	3.34	.919	3.53	.794	4.800	.029*
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็ก เกิดจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ ที่เหมาะสมกับวัย	3.39	.849	3.59	.829	.000	.986
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะ การสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับวัย	3.45	.666	3.54	.658	1.971	.161
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนทักษะ การแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย	3.61	.822	3.63	.756	.165	.685
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอน วิชาภาษาต่างประเทศ	3.41	.724	3.43	.765	1.205	.273
13. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรมและจรรยา มารยาท ของเด็ก	3.42	.849	3.54	.791	1.341	.248
รวม	3.47	.821	3.59	.746	1.106	.294

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้านวิชาการโดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิง
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย
โดยผู้ปกครองเพศหญิงเห็นด้วยในระดับมากกว่าเพศชาย

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ

ภาพลักษณ์ด้านงบประมาณ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. โรงเรียนสามารถจัดตั้งงบประมาณได้ โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์และ งบประมาณระยะปานกลาง	3.95	.674	3.68	.712	.002	.966
2. โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณ ที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียน ได้อย่างเหมาะสม	3.65	.872	3.49	.777	5.532	.019*
3. การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ ภายในโรงเรียนเป็นไปตามแผน	3.68	.926	3.46	.803	.043	.837
4. โรงเรียนสามารถรายงานผลการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	3.44	.861	3.56	.822	2.132	.145
7. โรงเรียนสามารถบริหารพัสดุ ได้อย่าง เป็นระบบและเกิดความเรียบร้อย	3.08	.919	3.15	.794	.226	.635
รวม	3.48	.896	3.43	.799	.401	.527

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้านงบประมาณโดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิง
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงาน
ภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามเพศต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากรโดยภาพรวมและรายข้อ

ภาพลักษณ์ด้านบุคลากร	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. โรงเรียนสามารถประเมินความต้องการ อัตรากำลังและจัดทำแผนอัตรากำลัง	3.46	.849	3.46	.829	.593	.442
2. โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้	3.52	.666	3.53	.658	7.589	.006*
3. ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	3.55	.822	3.49	.756	.061	.805
4. ครูฝึกเด็กให้ช่วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นและ กล้าแสดงออก	3.72	.724	3.59	.765	.448	.504
5. ครูประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง	3.49	.977	3.38	.891	.629	.428
6. ครูมีวาจาสุภาพ อ่อนโยน ชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.49	.849	3.50	.791	.182	.670
7. ผู้บริหารมีบุคลิก ลักษณะ โดดเด่น น่าเคารพ เชื่อถือ	3.67	.833	3.76	.886	2.274	.133
8. โรงเรียนสามารถดำเนินการยกย่องเชิดชู เกียรติ ผู้มีผลงาน ดีเด่นและคุณงามความดี	3.72	.769	3.81	.696	.048	.827
9. ครูนำสื่อหรือสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เด็ก ได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	3.53	.736	3.55	.810	1.974	.161
10. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้า อยู่เสมอ เช่น ส่งเข้าศึกษาต่อ	3.62	.832	3.61	.885	.373	.542
11. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ที่สนองความต้องการและความสนใจของ เด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	3.59	.698	3.57	.747	.175	.676
รวม	3.63	.881	3.64	.782	.362	.548

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้านบุคลากร โดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิง
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตาม
เพศต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมและรายข้อ

ภาพลักษณ์ด้านการบริหารทั่วไป	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. อาคารมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และถาวร	3.87	.903	3.85	.789	1.962	.162
2. อาคารตั้งถูกสุขลักษณะ ทิศทางลม แสงเสียง และกลิ่น	3.73	.815	3.81	.635	.293	.588
3. อาคารเรียนมีอาณาเขต แสดงขอบเขตอย่าง เหมาะสมปลอดภัย	3.75	.552	3.77	.558	.101	.750
4. อาคารมีสีส้มสะอาดตา ให้ความสดชื่นสวยงาม	3.57	.907	3.45	.879	.083	.774
5. อาคารสถานที่มีความเพียงพอ ต่อการ สนับสนุน ส่งเสริมต่อ การจัดการศึกษา เช่น ห้องสมุด	3.69	.711	3.73	.815	.002	.967
6. มีอาคารสถานที่พอเพียง เหมาะสมต่อจำนวน นักเรียน	3.81	.960	3.74	.845	3.108	.079
7. อาคารมีความสะอาด และจัดแบ่งพื้นที่ใช้ สอยอย่างเป็นระเบียบ	3.85	.945	3.78	.810	.955	.329
8. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน	3.75	.801	3.90	.754	.002	.967
9. ห้องเรียนมีพื้นที่เพียงพอและ เหมาะสมต่อ การจัดกิจกรรม เคลื่อนไหว	3.66	.778	3.74	.914	.002	.964
10. ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย	3.59	.747	3.71	.967	1.068	.302
11. ห้องเรียนมีมุมแสดงผลงานพัฒนาการเรียนรู้	3.69	.802	3.81	.730	1.229	.269

ตาราง 11 (ต่อ)

ภาพลักษณ์ด้านการบริหารทั่วไป	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
12. โรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนและง่ายต่อการเดินทาง	3.94	.790	3.80	.854	1.248	.265
13. บริเวณโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม และมีความเป็นระเบียบ	3.67	.886	3.78	.745	.494	.483
14. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียนทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น มั่นใจ สนใจ รักและอยากมาโรงเรียน	3.69	.742	3.71	.973	.371	.543
15. โรงเรียนจัดทำสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ	3.57	.917	3.55	.741	.464	.496
16. โรงเรียนมีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง	3.41	.859	3.45	.689	.374	.541
รวม	3.70	.653	3.72	.664	.012	.914

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมและรายชื่อตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยรวมและรายชื่อ จำแนกตามช่วงอายุ

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครอง โดยรวมและเป็นรายด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	5.835	5	1.167	3.412*
	ภายในกลุ่ม	94.721	277	.342	
	รวม	100.555	282		
2. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	11.860	5	2.372	7.042*
	ภายในกลุ่ม	93.304	277	.337	
	รวม	105.164	282		
3. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	10.098	5	2.020	4.928*
	ภายในกลุ่ม	113.513	277	.410	
	รวม	123.611	282		
4. ด้านการบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5.442	5	1.088	3.073*
	ภายในกลุ่ม	98.114	277	.354	
	รวม	103.556	282		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.833	5	.967	2.373*
	ภายในกลุ่ม	112.820	277	.407	
	รวม	117.652	282		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านงบประมาณความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .056 ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารทั่วไปมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศและช่วงอายุ

สรุปผลการวิจัย

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.64$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนด้านงบประมาณมีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ โดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของผู้ปกครองเพศหญิงเห็นด้วยในระดับมากกว่าเพศชาย

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ โดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร โดยรวมตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมและรายข้อตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

6. ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ด้านที่ 2 ด้านงบประมาณ

7. ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันเมื่อพิจารณาด้านงบประมาณ โดยภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นรายข้อ โดยผู้ปกครองที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุด ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นของผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากคือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านบุคลากรและด้านวิชาการ ส่วนด้านงบประมาณมีภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภารัตน์ ม่วงศิริ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษา

ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของโรงเรียนอนุบาลตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่เป็นจริงทุกด้าน และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด เมื่อศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครองพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลทุกด้านมีความแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลรัตน์ ชลมารค (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมผู้ปกครองโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนและมัธยมศึกษาเอกชน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี โดยรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างบวก โดยในแต่ละด้านพบว่าผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างบวกทุกด้าน ยกเว้นด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียน เรื่องความโดดเด่นในเรื่องงานฝีมือศิลปะหัตถกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้านตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกันเพศชายมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อในขณะเดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ โดยรวมมีความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายโดยผู้ปกครองเพศหญิงเห็นด้วยในระดับมากกว่าเพศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญวิทย์ ก่อพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

กิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายได้ออยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ระบบการบริหารงานนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง นอกจากนี้ สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้านตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายได้อ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกันเพศชายมีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อในขณะเดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยภาพรวม

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงบประมาณโดยรวมมีความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือระบบการบริหารงานนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง นอกจากนี้สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้านตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกัน เพศชายมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อในขณะเดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวม

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านบุคลากร โดยรวมมีความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2 โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือระบบการบริหารงานนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่าง

กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง นอกจากนี้สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้านตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกันเพศชายมีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวม

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมและรายข้อตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือระบบการบริหารงานนักเรียนและศิษย์เก่าของ

โรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง นอกจากนี้สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้านตามลำดับดังนี้ ด้านความเชื่อ การยอมรับ และความศรัทธา เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ไม่แตกต่างไปจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเช่นเดียวกันเพศชายมีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งโดยรวมและด้านความเชื่อ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มเพศหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยดีกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

6. ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 ด้านงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมน้ำพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมน้ำพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมน้ำพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้าน

บุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน สมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ยังได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้าน

7. ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันเมื่อพิจารณาด้านงบประมาณ โดยภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเป็นรายคู่ โดยผู้ปกครองที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุด ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิวัลย์ศิริวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือระบบการบริหารงานนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้พิเศษ และเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชน โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และยังสอดคล้องผลการวิจัยของสมพิศ แสงแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้าน ส่วนรัชฎวิทย์ กล้าพลบ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาถึงอำเภอ

นิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง
 นักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและ
 ผู้ปกครองนักเรียนโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของครู
 ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้สุภารัตน์ ม่วงศิริ (2547 :
 บทคัดย่อ) ยังได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของโรงเรียน
 อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานครตาม
 ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์
 ทั้ง 7 ด้าน ของโรงเรียนอนุบาลตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงอยู่ใน
 ระดับที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่เป็นจริงทุกด้าน และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่พึง
 ประสงค์มากที่สุด เมื่อศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
 ของผู้บริหารและผู้ปกครองพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลทุกด้านมีความแตกต่างกัน
 ด้วยเหตุนี้จึงนักการศึกษาในต่างประเทศที่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสมิท (Smith, 1971 : 2377) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาท
 ตัวแทนประชาชนในการวางแผนและพัฒนาศึกษา พบว่า คณะกรรมการศึกษา ผู้บริหาร
 โรงเรียนและประชาชนมีความต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ อันจะทำให้
 เกิดผลสำเร็จ ในการพัฒนาการศึกษา คณะกรรมการจากประชาชน ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ
 ที่ทางโรงเรียนดำเนินการเพียงลำพังผู้เดียว โดยที่คณะกรรมการไม่ได้มีส่วนร่วมรับรู้ เครื่องมือที่ใช้
 คิดต่อไปเพียงพอ มีข้อเสนอแนะให้แจ้งนโยบายการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จุดมุ่งหมาย
 ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้
 ชุมชนทราบ ส่วนเบเคอรา (Becerra, 1980 : 6887-A) ยังได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทและ
 ความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับตัวแทนประชาชน ในการวินิจฉัยปัญหาของโรงเรียนที่ต้องการ
 อาศัยการตัดสินใจร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนและตัวแทนชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร
 โรงเรียนและตัวแทนชุมชนจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษาตามบทบาทหน้าที่
 และนโยบายที่ได้ตกลงกันไว้ว่า และนอกจากนั้นยังพบอีกว่า ผู้บริหารจะต้องเข้าใจและสนใจ
 เกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชน อีกทั้งพร้อมที่จะเข้าร่วมกับชุมชนในทุกโอกาส ทัศนคติอันที่ไม่
 พึงประสงค์ของแต่ละฝ่ายจะเป็นปัญหาสำคัญหรือเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม

ปฏิบัติงานร่วมกัน ในการเข้าร่วมของประชาชนหรือชุมชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจะต้องมีการฝึกฝนอบรมและเตรียมการก่อนพบพอสสมควร ผู้บริหาร จะต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับตนเอง และไม่ควรรอคาดหวัง เกียวผลที่ควรจะได้สูงเกินไปในการเข้าร่วมกับชุมชนแต่ละครั้ง และฮาคาเนน (Hakanen. 1975 : 6004) ยังได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในมลรัฐเซาท์ดาโคตา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในมลรัฐเซาท์ดาโคตา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียน และการศึกษาได้เสนอแนะให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากขึ้น ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อภายในชุมชนทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะให้แจ้งนโยบายติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแจ้งจุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ และเรย์ (Ray. 1980 : 492) ก็ยังได้วิจัยเรื่อง ภารกิจของครูใหญ่โรงเรียนอุดมศึกษา ที่เซาท์คาร์โรไลนา ซึ่งได้รับการเลือกสรรให้เป็นโรงเรียนชุมชน โดยศึกษาจากผู้บริหาร โรงเรียนศึกษาศาสตร์จังหวัด คณะกรรมการโรงเรียน ประธานผู้ปกครองและร้อยละ 10 ของครูที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาที่พบว่าโดยรวม สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภาพลักษณ์อยู่ในระดับมากดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภาพลักษณ์ดีขึ้น ควรดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น โดยควรมีการประชุมชี้แจง ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของทางโรงเรียนให้กับผู้ปกครองทุกคนรับทราบอย่างชัดเจน เปิดเผยเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง

1.2 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงบประมาณน้อยที่สุด ดังนั้นโรงเรียนควรมีการประชุมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

1.3 โรงเรียนควรมีการจัดหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษารวมทั้งจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและชุมชน

1.4 โรงเรียนควรมีการประชุมสัมพันธ์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.5 โรงเรียนควรจัดการแข่งขันทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคมของนักเรียนเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ครู อาจารย์

2.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ครู อาจารย์กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

- กมล สุกประเสริฐ. (2544). รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ.
กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- กรมการศาสนา. (2540). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2545). แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ. (2540). ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์.
กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรัสลักษณ์ ผลวิบูรณ์เจริญ. (2542). ภาพลักษณ์ของบริษัทจัดหางานเอกชนกับการใช้บริการของ
ผู้หางาน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2544). โครงการปฏิรูปด้านระบบบริหารและการเงินทางการศึกษาภายใต้
โครงการนำร่องการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลรัตน์ ชลมารค. (2546). ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของ
ผู้ประกอบการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แชนณี. (2543, มกราคม). "ทฤษฎีใหม่กับการศึกษา," วิชาการ. 3(1) : 27-39.
- ชัยวิทย์ กล่ำพลบ. (2543). ภาพลักษณ์ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กิ่งอำเภอเนินคมพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามทัศนะของผู้นำ
ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน. งานนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิธิ สตะเวทิน. (2542). การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตบพิตรพิมุขจักรวรรดิ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545) วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :
สุวีริยาสาส์น.

- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. โปรแกรมวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร. (2537). ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพชร ถนอมทรัพย์. (2545). ภาพลักษณ์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.” (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 741. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2555. จาก www.moe.go.th/main2/plan/p-8-b42-01.htm#11
- มะลิวัลย์ ศิริวรรณ. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนาวดี ศิริทองถาวร. (2546). การประชาสัมพันธ์ธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วาสนา จันทร์สว่าง และคนอื่นๆ. (2541). สื่อสารประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามเจริญพานิช.
- วิจิตร อาวะกุล. (2541). เทคนิคการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2546). การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมลพรรณ ตั้งจิตเพิ่มความคิด. (2543). การประชาสัมพันธ์ของรัฐและธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : พิสิกส์เซ็นเตอร์.

- สมจิตร อุดม. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคใต้. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพิศ แสงแก้ว. (2542). ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- สุภารัตน์ ม่วงศิริ. (2547). การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักข่าวมุสลิมไทยโพสต์. (2551). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2551. จาก teacher.snru.ac.th/chaiya/admin/news/files/refrom_education.doc
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. (2551). รายงานการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การวิจัยเชิงนโยบายรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุริยกานต์ ยี่เก็งเอี่ยม. (2545). ภาพลักษณ์ของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและประชาชนทั่วไปในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). การประชาสัมพันธ์ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : ธีระฟิล์มและไฮเท็กซ์.

- Becerra, G. V. (1980). Role perception of administration and community representatives in participatory decision making. **Dissertation Abstract International**. 34(4), 6887-A
- Broostin, D. J. (1973). **the Image**. New York : Atheneum.
- Crobach, L. J. (1971). **Essentials of Psychological Testing**. (4th ed). New York : Harper&Row.
- Hakanen, L. J. (1975, March). An investigation of school community communication in Vermillion South Dakota, . **Dissertation Abstract International**. (596). 6004-A.
- Harold, J. (1983). School board member assumed authority compared to their Legal Authority. **Dissertation Abstract International**. 43(2), 2517-A.
- Jefkins, F. (1982). **Public Relation Made Simple**. London : Clive Bingley.
- King, V. A. (1984). The relationship between a staff development program for mature in Service teachers and teacher empowerment efforts. **Dissertation Abstract International**. New York : Macmillan.
- Lambert, V. A. and Lambert, C. E. (1979). **The Impact of Physical Illness and Related Mental Health Concepts**. New York : Prentice hall.
- Luckmann, J. and Sorensen, K. C. (1980). **Medical-Surgical Nursing : A Psychophysiologic Approach**. 2nd ed. Philadelphia : W. B. Saunders Company.
- Miller, E. H. (1996). School councils : the reality and the dream proquest. **Dissertation Abstract International**. 34(2), 475.
- Pallozzi, D. P. (1981). A Model for Community Participation in Local School District Decision Making, **Dissertation Abstracts International**. 42(4), 1481.
- Quigley, E. P. (1993). School Governance : the Perception and ideal expectations Comments commit Members of their roles and responsibilities. **Dissertation Abstracts International**.
- Ray, J. O. (1980, February). Priorities of major tasks of south Carolina high school Principals as perceived by selected referent groups as school community, **Dissertation Abstracts International**. 42(2), 492-A.
- Schilder, P. (1970). **The Image and Appearance of the Human Body**. 2nd ed. New York : International Universities Press.
- Stuart, G. W. and Sundeen, S. J. (1979). **Principle and Practice of Psychiatric Nursing**. St. Louis : C.V. Mosby.

Smith, J. E. (1971, November). The Eye of citizens committees in the primary Development of the general education park in plymouth, Michigan. **Dissertation Abstracts International**. 32(3), 2377-A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง
ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
ความคิดเห็นของผู้ปกครองในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ตอนที่ 1 สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ
อายุ และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสถานภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

(....) ชาย

(....) หญิง

2. อายุ

(....) ต่ำกว่า 25 ปี

(....) 25 - 30 ปี

(....) 31 - 35 ปี

(....) 36 - 40 ปี

(....) 41 - 45 ปี

(....) 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

(....) ประถมศึกษา

(....) มัธยมศึกษา

(....) อนุปริญญา

(....)ปริญญาตรี

(....) สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป

2. แต่ละข้อจะมีระดับภาพลักษณ์ให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

5 หมายถึง เห็นด้วยมาก

5 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

5 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

5 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในแต่ละข้อตามความเป็นจริง

ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านวิชาการ 1. หลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา 2. หลักสูตร โรงเรียนมุ่งพัฒนาการเรียนรู้เดิมและส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ 3. โรงเรียนยึดหลักอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นความเหมาะสมของเด็ก 4. โรงเรียนประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 5. โรงเรียนจัดการสอนมุ่งเน้นวิชาการอ่านออกเขียนได้ 6. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเขียนได้ถูกต้องสวยงาม					

ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์	ระดับความคิดเห็น			
7. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี				
8. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย				
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับวัย				
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม				
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนทักษะการแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย				
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ				
13. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของเด็ก				
ด้านงบประมาณ				
14. โรงเรียนสามารถตั้งงบประมาณได้ โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์และงบประมาณระยะปานกลาง				
15. โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม				
16. การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณภายในโรงเรียนเป็นไปตามแผน				
17. โรงเรียนสามารถรายงานผลการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี				
18. โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาได้				
19. โรงเรียนสามารถบริหารงานการเงินได้เรียบร้อย				

ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์	ระดับความคิดเห็น				
<p>20. โรงเรียนสามารถบริหารพัสดุได้อย่างเป็นระบบ และเกิดความเรียบร้อย</p> <p>ด้านบุคลากร</p> <p>21. โรงเรียนสามารถประเมินความต้องการอัตรากำลัง และจัดทำแผนอัตรากำลัง</p> <p>22. โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้</p> <p>23. ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>24. ครูฝึกเด็กให้ช่วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก</p> <p>25. ครูประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง</p> <p>26. ครูมีวาจาสุภาพ อ่อนโยน ชัดเจน และเข้าใจง่าย</p> <p>27. ผู้บริหารมีบุคลิกลักษณะ โคดเด่น น่าเคารพเชื่อถือ</p> <p>28. โรงเรียนสามารถดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและคุณงามความดี</p> <p>29. ครูนำสื่อหรือสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เด็กได้เกิด การเรียนรู้ที่เหมาะสม</p> <p>30. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น ส่งเข้าศึกษา</p> <p>31. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่สนอง ความต้องการและความสนใจของเด็กทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน</p>					

ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์	ระดับความคิดเห็น				
ด้านการบริหารทั่วไป 32. อาคารมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และถาวร 33. อาคารตั้งถูกสุขลักษณะ ทิศทางลม แสงเสียงและกลิ่น 34. อาคารเรียนมีอาณาเขตแสดงขอบเขตอย่างเหมาะสมปลอดภัย 35. อาคารมีสีสันทันต๊ะดูดี ให้ความสดชื่นสวยงาม 36. อาคารสถานที่ที่มีความพอเพียงต่อการสนับสนุนส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา เช่น ห้องสมุด 37. มีอาคารสถานที่พอเพียงเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน 38. อาคารมีความสะอาดและจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยอย่างเป็นระเบียบ 39. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน 40. ห้องเรียนมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหว 41. ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย 42. ห้องเรียนมีมุมแสดงผลงานพัฒนาการเรียนรู้ 43. โรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนและง่ายต่อการเดินทาง 44. บริเวณโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม และมีความเป็นระเบียบ 45. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียนทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น มั่นใจ สนใจรักและอยากมาโรงเรียน 46. โรงเรียนจัดทำสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ 47. โรงเรียนมีการจัดประชุมนิเทศผู้ปกครอง					

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

การคุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน ความสอดคล้อง (IOC)			$\sum x$	$\bar{x}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านวิชาการ					
1. หลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา	1	1	1	3	1.00
2. หลักสูตร โรงเรียนมุ่งพัฒนาการเรียนรู้เดิมและส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่	1	1	1	3	1.00
3. โรงเรียนยึดหลักอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นความเหมาะสมของเด็ก	1	1	1	3	1.00
4. โรงเรียนประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว กับชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	3	1.00
5. โรงเรียนจัดการสอนมุ่งเน้นวิชาการอ่านออกเขียนได้	1	1	1	3	1.00
6. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเขียนได้ถูกต้องสวยงาม	1	1	1	3	1.00
7. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี	1	1	1	3	1.00
8. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย	1	1	1	3	1.00
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับวัย	1	1	1	3	1.00
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน ความสอดคล้อง (IOC)			Σx	$\bar{X}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนทักษะการแสดงออก อย่างเหมาะสมตามวัย	1	1	1	3	1.00
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนวิชาภาษา ต่างประเทศ	1	1	1	3	1.00
13. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของเด็ก	1	1	1	3	1.00
ด้านงบประมาณ					
14. โรงเรียนสามารถตั้งงบประมาณได้ โดยการจัดทำ แผนกลยุทธ์และงบประมาณระยะปานกลาง	1	1	1	3	1.00
15. โรงเรียนสามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับ หน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00
16. การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณภายใน โรงเรียนเป็นไปตามแผน	1	1	1	3	1.00
17. โรงเรียนสามารถรายงานผลการดำเนินงาน การใช้ จ่ายงบประมาณประจำปี	1	1	1	3	1.00
18. โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษาได้	1	1	1	3	1.00
19. โรงเรียนสามารถบริหารงานการเงินได้เรียบร้อย	1	1	1	3	1.00
20. โรงเรียนสามารถบริหารพัสดุได้อย่างเป็นระบบ และเกิดความเรียบร้อย	1	1	1	3	1.00
ด้านบุคลากร					
21. โรงเรียนสามารถประเมินความต้องการอัตรากำลัง และจัดทำแผนอัตรากำลัง	1	1	1	3	1.00
22. โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งได้	1	1	1	3	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน ความสอดคล้อง (IOC)			$\sum x$	$\bar{X}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23. ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	3	1.00
24. ครูฝึกเด็กให้ช่วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก	1	1	1	3	1.00
25. ครูประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00
26. ครูมีวาจาสุภาพ อ่อน โขน ชัดเจน และเข้าใจง่าย	1	1	1	3	1.00
27. ผู้บริหารมีบุคลิกลักษณะโดดเด่น น่าเคารพเชื่อถือ	1	1	1	3	1.00
28. โรงเรียนสามารถดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นและคุณงามความดี	1	1	1	3	1.00
29. ครูนำสื่อหรือสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00
30. ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น ส่งเข้าศึกษา	1	1	1	3	1.00
31. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่สนองความต้องการและความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00
ด้านการบริหารทั่วไป					
32. อาคารมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และถาวร	1	1	1	3	1.00
33. อาคารตั้งถูกสุขลักษณะ ทิศทางลม แสงเสียงและกลิ่น	1	1	1	3	1.00
34. อาคารเรียนมีอาณาเขตแสดงขอบเขตอย่างเหมาะสมปลอดภัย	1	1	1	3	1.00
35. อาคารมีสีสันทัดสะดูตา ให้ความสดชื่นสวยงาม	1	1	1	3	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน ความสอดคล้อง (IOC)			Σx	$\bar{X}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
36. อาคารสถานที่ที่มีความพอเพียงต่อการสนับสนุนส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา เช่น ห้องสมุด	1	1	1	3	1.00
37. มีอาคารสถานที่พอเพียงเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน	1	1	1	3	1.00
38. อาคารมีความสะอาดและจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยอย่างเป็นระเบียบ	1	1	1	3	1.00
39. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน	1	1	1	3	1.00
40. ห้องเรียนมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหว	1	1	1	3	1.00
41. ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย	1	1	1	3	1.00
42. ห้องเรียนมีมุมแสดงผลงานพัฒนาการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
43. โรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนและง่ายต่อการเดินทาง	1	1	1	3	1.00
44. บริเวณโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม และมีความเป็นระเบียบ	1	1	1	3	1.00
45. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียนทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น มั่นใจ สนใจรักและอยากมาโรงเรียน	1	1	1	3	1.00
46. โรงเรียนจัดทำสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ	1	1	1	3	1.00
47. โรงเรียนมีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00
รวมเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1	1	1	3	1.00

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics				
	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	If Item	If Item	Total	If Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
A1	216.4667	1523.4299	.8139	.9835
A2	216.6000	1522.9379	.7125	.9836
A3	216.3000	1529.9414	.6726	.9837
A4	216.5333	1530.6023	.6811	.9837
A5	216.6667	1524.7816	.7003	.9836
A6	216.5333	1522.1885	.6682	.9837
A7	216.5000	1528.3276	.7263	.9836
A8	216.5667	1525.8402	.7386	.9836
A9	216.6333	1523.3437	.6356	.9838
A10	216.5333	1525.0161	.7304	.9836
A11	216.4333	1523.4264	.6801	.9837
A12	216.5667	1514.047	.8288	.9834
A13	216.5000	1529.5000	.7436	.9836
B14	216.5000	1525.8448	.7015	.9836
B15	216.8000	1529.3379	.7370	.9836
B16	216.6667	1518.3678	.8164	.9834
B17	216.5000	1528.0517	.7659	.9835
B18	216.6000	1534.8690	.5070	.9839
B19	216.7000	1527.3207	.7155	.9836
B20	216.6333	1528.9989	.7058	.9836
B21	216.6333	1519.3437	.8110	.9834
B22	216.5667	1523.1506	.7458	.9836
B23	216.4000	1520.8000	.7514	.9835
B24	216.5000	1527.0862	.6368	.9837

B25	216.5667	1522.3230	.7289	.9836
B26	216.3667	1533.0678	.7205	.9836
B27	216.5667	1522.9437	.7487	.9835
B28	216.5667	1525.5644	.6860	.9837
B29	216.6333	1530.3782	.6319	.9837
C30	216.8667	1527.2920	.6719	.9837
C31	216.8000	1524.1655	.7787	.9835
C32	216.6667	1528.9195	.6993	.9836
C33	216.5667	1531.2195	.6923	.9836
C34	216.6667	1518.6437	.7296	.9836
C35	216.7333	1524.2023	.7540	.9835
C36	216.8333	1528.1437	.6884	.9836
C37	216.8000	1519.4069	.7280	.9836
C38	216.8000	1516.3034	.7429	.9836
C39	216.7000	1525.7345	.7381	.9836
C40	216.8000	1528.3034	.6618	.9837
C41	216.4333	1523.7023	.8274	.9834
D42	216.4667	1522.2575	.7080	.9836
D43	216.4000	1518.2483	.7579	.9835
D44	216.6333	1527.4126	.6985	.9836
D45	216.7000	1524.5621	.7889	.9835
D46	216.7333	1527.0989	.7131	.9836
D47	216.5000	1532.1207	.7411	.9836

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 47

Alpha = .9836

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อคณะผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นางนพคุณ ทองบ่อ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วุฒิ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
2. นายอนุชิต คำดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสวายตางวน วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 วุฒิ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)
3. นายสรวิทย์ วัฒนวรรณ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วุฒิ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/ว ๐๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายจุน แก้วกล้า

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้นายจิรายุทธ บุญมาพิลา ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/ว ๐๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายคิสร พรมนัส

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ
เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ
ในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้นายจิรายุทธ บุญมาพิลา ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง
สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๑๕๔๕.๒๐/๐๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายบุญเพ็ง อินห่างว่า

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๑๕๔๕.๒๐/๐๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายชาติรี เชมรัมย์

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

กณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๑๕๔๕.๒๐/๐๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอนุชิต คำดี

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๑๕๔๕.๒๐/๐๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสกล โยรัมย์

ด้วยนายจิรายุทธ บุญมาพิลา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายจิรายุส บุญมาพิลา
วัน เดือน ปีเกิด	11 มิถุนายน 2512
สถานที่เกิด	46/1 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	46/1 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านสวายตางวน อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2524 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสวายตางวน อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2527 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2530 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรกรรมบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533 ครูศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2555 ครูศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์